

Opstaan voor het goede

Verkiezingsprogramma 2026 Gemeente Nunspeet

Bron: Hollandluchtfoto.

ChristenUnie

Inhoudsopgave

3	Inleiding
4	Samenvatting
6	Thema 1: Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief
9	Hoofdstuk 1 Een goede toekomst voor onze kinderen
14	Hoofdstuk 2 Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat
19	Hoofdstuk 3 Meedoen in de samenleving
22	Hoofdstuk 4 Een thuis voor iedereen
25	Hoofdstuk 5 Kunst, cultuur en sport
28	Thema 2: Opstaan voor een dienstbare economie voor mens en natuur
30	Hoofdstuk 6 Een economie die werkt voor mensen en ondernemers
33	Hoofdstuk 7 Zorg voor de schepping
38	Hoofdstuk 8 Een goed bereikbaar Gemeente Nunspeet
41	Thema 3: Opstaan voor een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht
43	Hoofdstuk 9 Betrouwbare overheid
47	Hoofdstuk 10 Een veilige samenleving

Inleiding

Samen opstaan voor het goede

Wat zijn er veel mensen in de gemeente Nunspeet die zich dagelijks of met grote regelmaat inzetten voor anderen. We kennen een rijk verenigingsleven, veel kerken en geloofsgemeenschappen en veel buurten waarin mensen naar elkaar omzien. Bovengemiddeld veel inwoners zijn via vrijwilligerswerk betrokken in onze samenleving.

Toch zijn er ook zorgen: kan ik straks dicht bij mijn familie blijven wonen? Kunnen mijn kinderen veilig opgroeien in onze gemeente, met genoeg vrienden? Hoe gaat dat als ik ouder word? Is er dan plek en ruimte voor mij om volwaardig mee te doen in onze samenleving? Kan de overheid onze problemen nog wel oplossen? Is de politiek er wel voor mij?

We werken hard, we zorgen, we leren en we delen. Terwijl we dat doen, zien we dat veel mensen eenzaamheid ervaren en dat er veel vraag is naar jeugdhulp. We zien ook dat het vertrouwen in de overheid minder wordt.

We hebben behoefte aan een overheid die aanpakt, integer en rechtvaardig is. Die het kwetsbare beschermt, maar niet meer ruimte inneemt dan nodig is. En eerlijk is over wat niet goed gaat.

Verandering begint bij ons: mensen van goede wil die opstaan voor een ander, trouw zijn aan hun omgeving, luisteren en dienen. Die 'ja' zeggen tegen een samenleving waar iedereen meetelt en 'nee' zeggen tegen onrecht. Die in de politiek het algemeen belang zoeken en hun principes trouw blijven.

Voor deze mensen is de ChristenUnie een bondgenoot. Gedreven door geloof – niet in onszelf, maar in God, die elk mens uniek heeft gemaakt. En Die van ons vraagt Hem lief te hebben en onze naaste als onszelf. We weten ons geroepen om recht te doen en vrede te zoeken, voor elkaar en voor de schepping die ons is toevertrouwd. Om ons niet neer te leggen bij tegenstellingen en ongelijkheid. Ook als dat moeilijk is, saai, of niet populair. Omdat we geloven dat elk mens telt. En politiek weer hoopvol kan zijn.

Samen staan we op voor een samenleving waarin ieder mens vrij is, tot bloei komt en waar recht wordt gedaan.

Jennifer Elskamp
Lijsttrekker ChristenUnie Nunspeet

Samenvatting

Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

Waar staan wij voor op?

Een goede toekomst voor onze kinderen

- Een stevige basis en gezonde leefomgeving voor onze kinderen en jongeren.
- Onze kinderen krijgen les in duurzame, frisse en schone schoolgebouwen.

Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat

- Wij staan op voor gelijke kansen. Dat betekent niet dat iedereen hetzelfde krijgt, maar we staan voor een eerlijke verdeling van middelen met aandacht voor de meest kwetsbaren. Zorg en hulp wordt afgestemd op- en is beschikbaar waar inwoners die kwetsbaar zijn komen.

Meedoen in de samenleving

- Een samenleving waarin iedereen volwaardig mee kan doen.

Een thuis voor iedereen

- Een passende woning voor alle inwoners van Nunspeet, Elspeet, Hulshorst en Vierhouten.
- Betaalbaar wonen: een mix van goedkope en duurdere woningen.
- Leefbare en groene wijken.

Ruimte voor kunst, cultuur en sport

- Ieder kind in onze gemeente heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan sport of culturele activiteiten.

Opstaan voor een dienstbare economie aan mens en natuur

Waar staan wij voor op?

Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

- Een overheid die naast de ondernemer staat, want ondernemers zijn het hart van onze gemeente.
- De gemeente ondersteunt ondernemers bij duurzaam werken, samenwerking met lokale producenten en kansen bieden aan mensen voor wie het moeilijk is om werk te vinden.
- Niet groei en winst, maar welzijn, brede welvaart en zorg voor elkaar en de schepping staan centraal.
- Levendige en aantrekkelijke dorpscentra.

Zorg voor de schepping

- Een leefbare aarde voor toekomstige generaties.
- Verduurzaming van de slechtst geïsoleerde huizen zodat huishoudens met hoge energielasten comfortabeler kunnen wonen tegen lagere lasten.

Een goed bereikbaar Nunspeet

- De Christenunie wil een ambitieuze lokale fietsagenda. Belangrijke thema's zijn fietsveiligheid en fietsparkeren.
- Om aantrekkelijk te blijven voor inwoners en bedrijven moet Nunspeet bereikbaar blijven en wordt in ieder geval de doorstroming op hoofdwegen verbeterd.
- Onze gemeente is toegankelijk voor mensen met een beperking, de openbare ruimte is hierop ingericht.

Opstaan voor een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht

Waar staan wij voor op?

Een betrouwbare overheid

- Wij staan voor een overheid die naast- en niet tegenover de inwoners staat.
- We verbeteren de inspraak van jongeren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.
- We staan als ChristenUnie voor behoedzaam en verstandig financieel beleid.

Opstaan voor een veilige samenleving

Waar staan wij voor op?

- We staan voor een samenleving die veilig is voor iedereen: thuis, op straat, in het OV, online op school of op het werk.
- Politie en BOA's zijn zichtbaar aanwezig; meer blauw op straat en meer blauw online.
- We zijn voorbereid op gevolgen van een veranderende wereld, bijvoorbeeld het toenemend gevaar van natuurbranden en uitval van energievoorzieningen.
- De strijd tegen drankmisbruik en gebruik van drugs voert de gemeente samen met scholen, ouders, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Thema 1:

**Opstaan voor een hoopvolle samenleving
met draagkracht en perspectief**

ChristenUnie

Thema 1

Opstaan voor een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

We bouwen aan een levendige gemeenschap in Elspeet, Vierhouten, Nunspeet en Hulshorst. Met ruimte voor nieuwe generaties om hoopvol op te groeien en een goed bestaan op te bouwen, te wonen en te zorgen voor elkaar.

We werken dit uit in vijf hoofdstukken.

Hoofdstuk 1. Een goede toekomst voor onze kinderen

We willen dat onze kinderen, de generatie van de toekomst, een hoopvol perspectief hebben. Wat we doen moet goed voor hen zijn, nu en straks. We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. We zetten ons ervoor in dat families kunnen rondkomen en blijven kinderarmoede bestrijden. We vinden het belangrijk dat kinderen opgroeien tot stabiele volwassenen die zich breed kunnen ontwikkelen in alle aspecten van het leven. De cognitieve ontwikkeling is daar een onderdeel van, maar staat niet voorop.

Hoofdstuk 2. Zorg voor wanneer het niet vanzelf gaat

Een samenleving wordt sterk als mensen naar elkaar omzien en zorg hebben voor elkaar. Erbij horen en gezien worden is heel belangrijk in het leven en in de maatschappij. De draagkracht van de samenleving zit in mensen en hun relaties. We investeren in buurthuizen, dorpshuizen, speeltuinen en plekken van ontmoeting en stimuleren het werk van vrijwilligers. We werken aan preventie om gezondheid te behouden. We helpen de samenleving om verantwoordelijkheid te kunnen nemen, zodat we, ook met minder zorgprofessionals en meer mensen die zorg vragen, liefdevol en waardig voor mensen kunnen zorgen. We overschatten niet wat we van mantelzorgers kunnen vragen en ontlasten hen waar nodig. Wanneer de problemen (te) groot worden en de draagkracht niet meer past bij de draaglast ondersteunen we waar mogelijk.

Hoofdstuk 3. Iedereen doet mee

In een samenleving waarin we omzien naar elkaar, krijgt iedereen de kans om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde, voldoening en een plek in de gemeenschap. Werken moet ertoe doen, waarbij werkenden voldoende verdienen om rond te komen en waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meedoen. Niet alleen werk zorgt voor zingeving en een actieve rol in de samenleving. Door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en (arbeidsmatige) dagbesteding doen mensen volop mee. De ChristenUnie zet zich in om deze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen, wat de reden ook is van het niet mee kunnen doen: armoede, schulden, een beperking, enz.

Hoofdstuk 4. Een thuis voor iedereen

Iedereen heeft een plek nodig waar je veilig bent en gezien wordt, waar je tot rust kunt komen. Dan gaat het om meer dan alleen een dak boven je hoofd, dan gaat het om geborgenheid. Dat begint wel met een woonplek. Een woning die geen geldzorgen brengt, maar juist betaalbaar en energiezuinig is. Een huis dat in een wijk staat waar burens elkaar helpen en voor elkaar klaar staan. Waar het fijn wonen is, met genoeg groen, ontmoetingsplekken en speeltuinen. Kortom: Een huis dat mensen met recht hun thuis kunnen noemen.

Hoofdstuk 5. Kunst, cultuur en sport

Kunst en cultuur verrijken het leven en de samenleving met hun creativiteit en zingeving. Het heeft de mogelijkheid om ons stil te zetten, te laten ontspannen, wakker te schudden en te verbinden. Sport heeft die verbindingskracht ook en werkt mee aan een gezonde levensstijl.

Hoofdstuk 1

Een goede toekomst voor onze kinderen

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Wij staan op voor een stevige basis en gezonde leefomgeving voor onze kinderen en jongeren.

Investeren in gezinnen en gemeenschappen

We steunen gezinnen, als de belangrijke plek waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. We zorgen dat families kunnen rondkomen en blijven kinderarmoede bestrijden. Goed onderwijs, een plek om te wonen en mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving zijn van wezenlijk belang voor 'starters' in onze maatschappij.

Onze jeugd heeft hoop voor de toekomst nodig. Sociale media maken onze kinderen en jongeren verslaafd aan schermpjes en zorgen voor continue prikkels. Jongeren ervaren prestatiedruk vanwege de voortdurende presentatie van 'volmaakte' rolmodellen. Problematiseren en diagnosticeren helpt jongeren niet of nauwelijks, toch is dat nog te vaak de route waarvoor ouders en professionals in de jeugdhulp en in het onderwijs voor kiezen. In de gemeente Nunspeet kiezen we een andere weg en gaan we zoveel mogelijk voor oplossingen in het normale leven.

Kinderen en jongeren hebben een veilige omgeving nodig, de aanwezigheid van hun ouders, en meesters en juffen die tijd en aandacht voor ze hebben. Naast gezin en school zijn een sport-, muziek-, vereniging belangrijk om op een gezonde, gewone manier op te groeien. Er is ruimte voor kinderen in al hun diversiteit.

Verdovende en verslavende middelen slopen onze kinderen en jongeren. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een goed voorbeeld van een Nederlandse preventieaanpak voor gemeenten. De aanpak richt zich op het voorkomen van alcohol, drugs en tabak gebruik door jongeren door een leefomgeving te vormen waarin ze gelukkig en gezond kunnen opgroeien. De ChristenUnie wil daarin blijven investeren.

Om op een goede manier op te kunnen groeien is het belangrijk om aandacht te hebben voor gezondheid, een liefdevolle omgeving, voldoende geld en een woning in een leefbare omgeving. Dit betekent dat opgroeien en opvoeden vraagt om het verbinden van het sociale met het fysieke domein.

De ChristenUnie staat op voor:

- Het ondersteunen van gezinnen in het dagelijks leven.
- Een groene en veilige leefomgeving, met ruimte voor sport en spel.
- Voldoende gemeenschappelijke ruimten voor ontmoeting en elkaar leren kennen.

Grote uitdagingen

Ouders worden is voor veel mensen fantastisch. Wat een mooi geschenk om kinderen groot te mogen brengen. Voor een gezond gezinsleven is ruimte en tijd voor elkaar nodig. Het ouderschap staat momenteel behoorlijk onder druk doordat ouders steeds meer moeten werken om de kosten te kunnen betalen en steeds meer zaken

hun aandacht opeisen. Daarnaast is het opvoeden meer en meer het privé domein van de ouders geworden: sociale verbanden die kunnen helpen en ondersteunen zijn veelal weggefallen. Ouders zoeken vandaag de dag steeds vaker steun bij professionele hulp. Leidend is de gedachte dat alles maakbaar is en als dat niet zo uitpakt, wordt gelijk naar de psychologie gekeken, alles om te werken aan het 'perfecte kind'. Dit geeft druk op relaties en op de normale aandacht voor kinderen en jongeren.

Er zijn grote uitdagingen in de jeugdhulp. Voorbeelden zijn: de belangen van aanbieders, de verwachtingen van mensen die om hulp vragen, schaarse middelen, de manier waarop professionals worden opgeleid, de manier waarop de wetenschap zich ontwikkeld heeft en die ertoe leidt dat we zijn gaan denken in meetbaarheid, voorspelbare stapjes, DSM-classificaties, interventies en effectiviteit en efficiency.

Samenlevingsvraagstuk

We investeren op het wegnemen van oorzaken van problemen en niet op symptoombestrijding.

Er zijn veel factoren die van invloed zijn op de omgeving van kinderen en hun ouders. Er zijn geen simpele oplossingen en ze zijn ook niet allemaal met politieke besluiten te beïnvloeden. Soms kan politiek het vooral erger maken door alles met regels te willen veranderen. Een belangrijke uitdaging voor gemeenten is om te zorgen dat jeugdhulp voor kwetsbare kinderen en jongeren toegankelijk blijft ondanks dat de budgetten van de rijksoverheid krimpen en de wachtlijsten oplopen. Volgens de ChristenUnie betekent dit in de eerste plaats investeren in gezinnen en gemeenschappen. Hierbij moet de overheid zelf –en samen zorg stimuleren en tegelijkertijd zorgen dat voor echt kwetsbare kinderen professionele hulp beschikbaar blijft. De overheid is immers door God geroepen om een schild te zijn voor de zwakken.

De ChristenUnie wil dat interventies gaan om het kind in de context, in plaats van individuele interventies. Individuele interventies kunnen namelijk kinderen impliciet de boodschap meegeven dat zij het probleem zijn, terwijl de context grotendeels bepalend is. Denk hierbij aan de stabiliteit van relaties, armoede en schulden, werkloosheid of verslaving. Het is daarom van belang dat de te vormen sterke lokale teams op een integrale en systemische wijze kijken naar zorgvragen en zich focussen op de context van het kind. Dit vraagt om teams van professionals, die tijd en ruimte hebben om zich te verbinden aan inwoners in de meest kwetsbare context. Vaak hebben zij geen hulpvraag, maar toch ondersteuning nodig. Dat betekent ook keuzes maken, waarbij de gemeente zich kan opwerpen als schild voor de kwetsbaarste.

In de gemeente Nunspeet hebben we een verandering ingezet door samenlevingsvraagstukken niet langer te vertalen naar individuele kindproblematiek. Dat vraagt een zorgvuldige analyse van de zorgvraag van kinderen en gezinnen. Alle zorgvragen beginnen met die analyse, zodat we jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar houden voor kinderen die het nodig hebben. In de gemeente Nunspeet heeft elk kind recht op jeugdhulp, maar ook op geen jeugdhulp.

Het CJG en de welzijnspartijen werken vanaf het moment van de hulpvraag actief samen door middel van een gezamenlijke intake. Welzijnspartijen leren inwoners beter kennen door wijkgericht te werken, groepsaanbod te ontwikkelen en ouders samen te brengen om de opvoeduitdagingen van deze tijd aan te gaan.

De pilot 'Passende ondersteuning dichtbij' loopt en wordt goed gemonitord. Lessen daaruit nemen we mee om de diagnoseluwe manier van werken te optimaliseren. Daarin speelt ook het ecosysteem mentale gezondheid een belangrijke rol.

Als er hulp nodig is bieden we dit dichtbij en niet langer dan nodig, bij voorkeur door hulpverleners die de lokale context en de sociale basis goed kennen.

De ChristenUnie staat op voor:

- Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk voorkomen worden, want een kind in jeugdhulp met verblijf kan zelden terug naar huis. Daarom moeten we investeren in gezinnen. We willen de aanpak met steungezinnen voortzetten en waar mogelijk verder uitbreiden.
- Investeren in jongerenwerkers, straathoekwerkers, sportcoaches, vrijwilligers en andere (pedagogische) werkers. Door hierin te investeren wordt gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat.
- Sportverenigingen en clubs krijgen ondersteuning om een positieve bijdrage te leveren aan OKO. Invulling van vrije tijd binnen het programma OKO krijgt meer prioriteit.
- Investeren in een betaalbaar en gezond voedingsaanbod en een omgeving die uitnodigt om te bewegen.
- Investeren in een leven zonder (digitale) verslaving voor onze kinderen en jongeren.
- Een adequate ondersteuning van ouders en verzorgers (en hun steunfiguren). De ChristenUnie wil daarom opvoedondersteuning organiseren op plekken waar ouders in het dagelijks leven komen, zoals bij de kinderopvang en basisscholen.
- Structurele financiering van centering groepen vanaf zwangerschap tot ouders van kinderen tot 18 jaar.
- Ondersteuning bij relatieproblemen en (v)echtscheidingsproblematiek. Twee op de drie kinderen met jeugdhulp komen uit gescheiden gezinnen. Dit laat zien hoe ontwrichtend dit voor hen kan zijn. Het doel is om complexe scheidingen te voorkomen en leed bij kinderen te verminderen, bijvoorbeeld door middel van een echtscheidings-/relatieloket, en het liefst een budget voor relatietherapie als mensen dat zelf niet kunnen betalen. Lokale (professionele) initiatieven zoals 'Goed samen verder', steungezinnen, opvoedondersteuning maar ook kerkelijke initiatieven zoals de Marriage Course worden (indien nodig) ondersteund
- Een goede plek voor kinderen die niet thuis kunnen wonen, ondanks alle steun die gegeven wordt. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente jaarlijks actief meedoet met de pleegzorgcampagne en hiervoor benodigde middelen ter beschikking stelt. Daarnaast moet de gemeente netwerkpleegzorg en 'pleegzorg light' beter onder de aandacht brengen.
- Een lokaal plan van aanpak om pleegzorgouders te ondersteunen en nieuwe pleegzorgouders te werven.
- Een onderzoek naar lokale mogelijkheden voor een specialistische, kleinschalige woonvoorziening voor jongeren die niet langer thuis kunnen wonen.
- Een goede samenwerking tussen de gemeente en de huisarts als het om de jeugdzorg gaat, zodat er afspraken worden gemaakt over doorverwijzingen naar de jeugdhulp.
- We blijven investeren in de intensieve samenwerking tussen welzijnspartijen en het CJG. En in het ontwikkelen van lokaal passend groepsaanbod en het verbinden van ouders met elkaar.
- We voegen welzijnswerkers toe aan het CJG en voegen CJG- medewerkers toe aan de huisartsenpraktijken.
- Een goede verbinding tussen onderwijs en zorg. Kinderopvang, onderwijs, welzijn en het lokale team spelen naast gezinnen een belangrijke rol in de pedagogische basis van jongeren. Het doel moet zijn dat meer kinderen zich binnen de school in de eigen wijk goed kunnen ontwikkelen.
- Een veilige leefomgeving van kinderen. Het tegengaan van kindermishandeling en huiselijk geweld moeten prioriteit hebben in gemeentelijk beleid. De ChristenUnie wil dat de gemeente ieder jaar meedoet met het initiatief Orange the World om aandacht te vragen voor vrouwen- en kindermishandeling.

Door binnen het lokale team en bij onze samenwerkingspartners prioriteit te geven aan veiligheid, investeren we in een stabiele leefomgeving voor iedereen.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

**Goed onderwijs, geworteld in de samenleving én goede schoolgebouwen.
Onze kinderen krijgen les in duurzame, frisse en schone schoolgebouwen.**

Goed en vrij onderwijs draagt bij aan de brede ontwikkeling van jongeren. Ieder kind en iedere jongere is door God geschapen met unieke kwaliteiten. Onderwijs helpt ieder persoon tot bloei komen en zijn of haar talenten ontwikkelen. Ouders moeten de ruimte houden om zelf te kiezen voor onderwijs dat past bij hun overtuigingen.

In het onderwijs gaat het niet alleen om kennisvergarig of gebouwen. Het vormt een belangrijk onderdeel van de sociale basis; de context waarin jongeren opgroeien. Het gaat om voorzieningen die ondersteunend zijn aan de omgeving waarin kinderen, jongeren en jongvolwassenen opgroeien. Daarbij is het belangrijk dat deze voorzieningen voor iedereen in de samenleving toegankelijk zijn.

Onderwijs moet geworteld zijn in de samenleving. De kern van goed onderwijs is dat een kind tot bloei komt en zich ontwikkelt zodat het als volwassene bijdraagt aan de samenleving. Die verantwoordelijkheid moet niet alleen bij docenten liggen. Dat vraagt om inzet van de gehele gemeenschap en het is belangrijk dat scholen dat ook zo zien. Dat vraagt van de gemeente om te investeren in plaatsen waar de samenleving en het onderwijs samen komen en elkaar ontmoeten, zoals een ontmoetingsruimte in een school, een kinderboerderij of moestuin bij een school.

Een rol voor gemeenten is de wettelijke taak voor de huisvesting van scholen. Het gemeentelijke Integraal Huisvestingsplan (IHP) moet gaan over onderwijs in de volle breedte. Het vraagt om een integrale aanpak waarin kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen en tot bloei komen. De uitdaging is om dat op een concrete manier te doen. In de gemeente Nunspeet is in 2022 het koersplan onderwijshuisvesting vastgelegd. Dat is een belangrijke basis voor verduurzaming en nieuwbouw van de schoolgebouwen in de gemeente. Dit plan is samen met de onderwijsinstellingen en de gemeente ontwikkeld, en we blijven ons inzetten voor de uitvoering ervan.

De ChristenUnie staat op voor:

- Scholen waar kinderen en leerkrachten graag zijn om te leren, te spelen, te ontwikkelen en les te geven. Daarom pleit de ChristenUnie voor een IHP waarin huisvestingsvraagstukken niet tot economische en materiële aspecten beperkt wordt, maar waar de kern is wie de gebruikers zijn en wat die nodig hebben om ontmoeting en leren tot stand te brengen. Het koersplan onderwijshuisvesting biedt hiervoor een solide basis waar we de komende jaren onverminderd uitvoering aan geven.
- De levendige en relevante Maatschappelijke Diensttijd (MDT). De MDT kan jongeren actiever betrekken in de gemeente, wat bijdraagt tot meer sociale cohesie en verbinding met elkaar. We sluiten aan bij lokale en bestaande initiatieven.
- We willen dat de gemeente zich in samenwerking met scholen en maatschappelijke instellingen blijft inzetten voor het aanbieden van de Maatschappelijke Stage.
- Jong ondernemerschap waardoor jongeren in aanraking komen met mensen en uitdagingen buiten hun eigen omgeving. Het is niet goed voor jongeren om stil te zitten; ze moeten de ruimte en de mogelijkheid krijgen om te ondernemen waardoor ze zich ontwikkelingen in brede zin.
- Het bestrijden van laaggeletterdheid. Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen en rekenen en waardoor ze ook moeite kunnen hebben met het gebruik van een computer of smartphone. Ook in het licht van schuldenproblematiek en mogelijk isolement is het van belang om laaggeletterdheid te bestrijden. Daarom wil de ChristenUnie een specifieke aanpak om laaggeletterdheid in de gemeente Nunspeet terug te dringen, met een centrale rol voor bibliotheken en taalhuizen.

- In 2023 hebben we het initiatiefvoorstel ‘begrijpelijke taal’ ingediend. Dit voorstel is aangenomen en wordt gefaseerd uitgevoerd. We blijven begrijpelijke taal stimuleren, zowel in communicatie met inwoners als in de vergaderingen in de gemeenteraad.
- Goed werkend en passend onderwijs. In eerste instantie is dit de verantwoordelijkheid van scholen, maar kinderen voor wie het onderwijs niet past, komen vaak bij de gemeente voor hulp. De gemeente blijft samen met lokale onderwijsinstellingen werken aan zo inclusief en passend mogelijk onderwijs.
- Thuiszitters weer naar school of werk helpen. Niet-passend onderwijs leidt te vaak tot thuiszitters. De gemeente Nunspeet maakt samen met regiogemeenten een ‘Actieplan thuiszitters’ om hen te helpen, in samenwerking met de scholen, de ouders en de jongeren.
- Kwalitatief goed onderwijs voor nieuwkomers. Onderwijs is van groot belang voor de toekomst van kinderen. De gemeente heeft ook een verantwoordelijkheid om te zorgen dat asielzoekers en statushouders mee kunnen draaien in de maatschappij. Dat gaat verder dan taallessen en vraagt om een bredere inzet dan van de overheid alleen. Er moet actief verbinding worden gelegd met de buurt, ondernemers en bedrijven. Integratie werkt het best als mensen zo vroeg mogelijk (volwaardig) mee kunnen draaien in de samenleving.

Hoofdstuk 2

Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Wij staan op voor gelijke kansen. Dat betekent niet dat iedereen hetzelfde krijgt, maar dat we streven naar een eerlijke verdeling van middelen, met speciale aandacht voor de meest kwetsbaren. Zorg en hulp worden afgestemd op de behoeften van inwoners en zijn beschikbaar daar waar kwetsbare inwoners komen.

We geloven dat mensen door God zijn gemaakt om naar elkaar om te zien. We geloven in een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken en er zijn voor de ander. Dit gaat in tegen het individualisme van onze tijd. Dat is geen zwakte, maar draagt bij aan verbondenheid. Op deze manier zorgen we voor elkaar, als het gaat om onze gezondheid of ons welzijn, maar ook voor mensen die vluchten om hier veiligheid of werk zoeken. In gesprekken aan de keukentafel komen de uitdagingen van deze tijd naar voren: oorlog, geldzaken, zorg, de vergrijzende of juist bloeiende kerk die geen ruimte kent. Een luisterend oor of een arm om iemands schouder verlicht de zorgen van mensen, zodat we samen weer perspectief zien in een roerige wereld. We zetten ons er daarom voor in dat ook in Nunspeet, Elspeet, Vierhouten en Hulshorst mensen naar elkaar omzien. Dat kan alleen als mensen elkaar kennen en zich betrokken voelen. De gemeente kan daarbij voorzien in wat er nodig is om elkaar te leren kennen en door ruimte te geven aan initiatieven vanuit bewoners en organisaties.

De zorg staat echter onder druk door vergrijzing en een steeds groter beroep op mantelzorgers. Nu al dienen zich personeelstekorten aan, bijvoorbeeld in de ouderenzorg en huisartsenzorg. Het risico dat de meest kwetsbaren hiervan het slachtoffer worden is groot. We kunnen de zorg alleen toekomstig bestendig maken als de samenleving zich aanpast. De overheid kan dit ondersteunen door te kiezen voor structurele investeringen in preventie, zodat niet achteraf moet worden gerepareerd wat voorkomen had kunnen worden. Maar ook door te bevorderen dat gemeenschappen bloeien, bijvoorbeeld met nieuwe gemeenschappelijke woonvormen en buurtcentra. En door een maatschappelijk debat over de begrenzing van zorg, het bestrijden van eenzaamheid en suïcide en het versterken van het goede samenleven. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er ondersteuning vanuit de WMO beschikbaar blijft voor de echt kwetsbaren en publieke middelen zo effectief mogelijk worden ingezet. Als gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om een inkomensafhankelijke bijdrage te vragen voor WMO-voorzieningen, dan zullen we daar gebruik van maken.

Belangrijk is om op een andere manier te kijken naar ziekte en beperking. De zienswijze vanuit Positieve Gezondheid is dat er gekeken wordt naar wat wél kan, naar wat ons veerkracht geeft en hoe we een betekenisvol leven kunnen leiden. Dit geeft ruimte om mee te kunnen doen in de samenleving en van betekenis te zijn voor de ander.

Wat is ‘de zorg’?

‘De zorg’ is een breed begrip. Het is het samenspel tussen professionele ‘formele zorg’, zoals ouderen-, gehandicapten- en jeugdzorg, en de ‘informele zorg’, zoals burenhulp, de inzet van vrijwilligers, welzijnswerk, mantelzorg en de betrokkenheid van kerken. Informele zorg is van enorme toegevoegde waarde. Het draagt bij aan het normaliseren van problemen die mensen ervaren. Ervaringsdeskundigen kunnen zich door hun achtergrond makkelijker verplaatsen in de situatie van een ander met dezelfde soort problematiek. Omzien naar elkaar lost niet alle problemen op, maar geeft alle betrokkenen plezier, voldoening en verbinding. We mogen de kracht van onderlinge bemoediging en troost niet onderschatten. Zorg is ‘er zijn voor elkaar’: eens per week samen met een oudere koken en eten, een maatje zijn voor iemand met schulden of als groep een klus doen bij een gezin dat leeft in armoede.

Goede samenwerking tussen informele en formele zorg is uiteraard nodig. Voor bepaalde hulpvragen van inwoners is inzet van beroepskrachten passend. Informele hulp kan niet alle zorg vervangen. Maar door zorg en ondersteuning weer in de samenleving te integreren maken we duidelijk dat iedereen een bijdrage kan leveren in de zorg voor elkaar.

Vaak heeft de inzet van de buurt en vrijwilligers professionele ondersteuning en coördinatie nodig. Vrijwilligersorganisaties en lokale sociale voorzieningen moeten voldoende financiering hebben.

Waar mogelijk verminderen we regels en registratiedruk, zodat er meer tijd is voor menselijk contact. Dat betekent ook dat prestaties in het sociaal domein niet alleen gaan over kwantiteit maar vooral over kwaliteit: tellen en vertellen. We gaan uit van deskundigheid en vertrouwen. Ook nemen we drempels weg voor woonvormen met gezamenlijke ruimtes voor ontmoeting.

2.1 Eenzaamheid

- Wij ondersteunen buurtcentra waar mensen samenkomen voor een luisterend oor. Het verenigingsleven is belangrijk voor verbinding in de samenleving, dit helpt betekenisvolle sociale contacten te leggen. Dat geldt ook voor kerken die zich openstellen om mensen een luisterend oor te bieden en een plek vormen waar iedereen mag komen zoals die is. Belangrijk is om aan te sluiten bij wat verschillende groepen mensen nodig hebben, bijvoorbeeld jongeren, ouderen, mensen met een GGZ-aandoening. De gemeente draagt hier financieel aan bij en neemt drempels weg waar dat nodig is.
- We werken eraan mee om het aantal zelfdodingen terug te dringen. We financieren trainingen om het gesprek makkelijker aan te gaan en geven aandacht aan suïcidepreventie in het onderwijs. Een belangrijke start is dat alle betrokken organisaties met elkaar om tafel zitten, want iedereen heeft een puzzelstuk in handen. De gemeente kan hier regie op voeren. Vanaf 2026 krijgt de gemeente middelen vanuit het Rijk om hier beleid voor te maken en uit te voeren. We maken hier optimaal gebruik van.
- Suïcide is een gemeenteverstijgend probleem, jongeren wonen bijvoorbeeld in de ene plaats en gaan in de andere plaats naar school. Regionale samenwerking is dus aanbevolen.

2.2 Gezondheid

- We zetten in op Positieve Gezondheid en laten dit doorwerken op allerlei beleidsterreinen.
- De gemeente stimuleert gezonde voeding, voldoende beweging en een leven zonder verslaving en neemt dit op in het lokale en/of regionale Preventieakkoord.
- We maken werk van bewegen en vitaliteit voor ouderen.
- De gemeente maakt gezondheidsbeleid concreet, gebaseerd op data die de GGD heeft over de gezondheid en ziektelast van de inwoners. In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.

2.3 Personen met verward gedrag

- Samen met de GGZ maakt de gemeente afspraken over de ondersteuning van mensen met verward gedrag in hun eigen omgeving. Daarbij gaat het om het betrekken van netwerken en het voorkomen dat mensen worden van de GGZ. Bijvoorbeeld door een GGZ-verpleegkundige in de meldkamer of bij de politie te plaatsen.
- We geven meer bekendheid aan het landelijk meldpunt verward gedrag zodat inwoners weten waar ze terecht kunnen in geval van zorgen in hun omgeving.
- De gemeente zet, in het kader van samenredzaamheid, in op hulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van gezamenlijke woonruimte.
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en het lokale gemeentelijke team maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Zo wordt voorkomen dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, en intensievere samenwerking tussen GGZ, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.
- De ChristenUnie pleit voor meer inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname en voldoende lokale en regionale capaciteit voor maatschappelijke opvang.
- Pauzewoningen komen ook beschikbaar voor mensen die zorg ontvangen vanwege psychische problematiek.

2.4 Wonen en zorgen voor elkaar

- De ChristenUnie stimuleert particuliere bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties waar het gaat om vernieuwende woonvormen. De woonvormen vormen geen eilandjes en hebben altijd een actieve verbinding met de buurt waar de woonvorm zich in bevindt. Ook verbreden we de mogelijkheden voor mantelzorg thuis of, bijvoorbeeld, kangoeroewoningen.
- We streven ernaar om dak- en thuisloosheid voorgoed te beëindigen. Iedereen krijgt de kans op een (t)huis, met de juiste ondersteuning om dit te behouden, in een buurt waarin mensen elkaar accepteren.
- We verbinden het sociale en fysieke domein. De gemeente laat hiervoor de afdelingen Sociaal Domein en Ruimtelijke Ordening gezamenlijk optrekken. Alle maatschappelijke partners worden betrokken bij de vraagstukken die er liggen, zodat de verschillende belangen op elkaar afgestemd worden. Denk aan het betrekken van huisartsen, fysiotherapeuten, kerken, horeca of sportverenigingen bij nieuwbouw of herstructurering van een gebied. Hierdoor ontstaat er innovatie, draagvlak en gezamenlijke financiering. De gemeente betreft hen bij het opstellen en uitvoeren van de woonzorgvisie. Deze aspecten krijgen ook een belangrijke plek bij de planvorming en uitvoering van de woonwijken 't Hul Noord en Nieuw Feithenhof.

2.5 Vrijwilligers en mantelzorgers

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.
- De gemeente faciliteert de coördinatie en koppeling van vrijwilligers via bijvoorbeeld een vrijwilligersbank of –loket en draagt er zorg voor dat deze gebruiksvriendelijk is.
- De gemeente biedt de mogelijkheid van een vrijwilligersverzekering.
- De gemeente Nunspeet ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening en het beschikbaar stellen van de benodigde middelen om een Logeerhuis in Nunspeet mogelijk te maken.
- De ChristenUnie wil persoonsgerichte ondersteuning voor jonge mantelzorgers, zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie. De gemeente gaat daartoe het gesprek met deze jongeren aan om te horen wat zij nodig hebben.
- De gemeente helpt (toekomstige) mantelzorgers door hen te wijzen op de beschikbare ondersteuning.
- De gemeente zorgt voor goede coördinatie van informele zorg.

2.6 Iedereen telt mee en doet mee

- De gemeente Nunspeet zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.
- De gemeente Nunspeet blijft het huidige aanbod in aangepast sporten ondersteunen en breidt dit actief uit. In samenwerking met sportverenigingen wordt gezocht naar nieuwe mogelijkheden om kinderen en volwassenen met een beperking meer kansen te bieden om te sporten.
- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners. Ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Nunspeet, Elspeet, Vierhouten en Hulshorst en zich er zelfstandig kunnen redden. Een onderdeel daarvan is dat er voldoende beschikbare toiletten in het centrum zijn. Dit kan bijvoorbeeld door ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open te stellen en in overleg met horeca en ondernemers meer voorzieningen beschikbaar te maken. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de naleving van afspraken, ook wanneer de uitvoering plaatsvindt via externe partijen.
- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda, zodat alle inwoners deel kunnen nemen aan de samenleving. We doen dit samen met allerlei verenigingen en belangengroepen.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers, en waar mogelijk voor deelnemers, met een beperking.
- We maken financiering van de opleiding van psychosociale hulphonden mogelijk.

2.7 Zorg voor vluchtelingen en (arbeids-)migranten

- Elke gemeente heeft een verantwoordelijkheid in de opvang van asielzoekers, zodat er een landelijke spreiding is en daar werken we aan mee. Hierin stemmen we ook af met de regiogemeenten. De inwoners worden goed en tijdig geïnformeerd over veranderingen in omvang, locatie of doelgroep van de opvang. Onze gemeente neemt ook zijn verantwoordelijkheid bij de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsstatus en zet zich ervoor in om voor hen woonruimte te zoeken. We staan voor menswaardige opvang. We gaan met maatschappelijke organisaties, zoals kerken, in gesprek hoe dit georganiseerd kan worden. De overheid faciliteert hierbij de onkosten en huisvesting, en de maatschappelijke organisaties zorgen voor binding met de samenleving.
- In de gemeente Nunspeet staan we voor menswaardige opvang van asielzoekers en voldoen we aan afspraken die hierover Europees en landelijk zijn gemaakt. De huidige opvang aan de Elspeterweg continueren we.
- Daarnaast vragen we van nieuwkomers dat zij zo snel mogelijk onderdeel van de samenleving worden. We bieden daarom voldoende mogelijkheden voor bijvoorbeeld deelname aan sport, cultuur, onderwijs en (waar mogelijk) werk.
- We zetten in op een veilige situatie in de omgeving, zowel voor onze inwoners als voor de bewoners van onze opvanglocaties.
- Taal verbindt en we stimuleren iedereen om de Nederlandse taal te leren, werkervaring of vrijwilligerswerk te doen. We verwachten van nieuwkomers dat ze zich daarvoor inzetten en zo snel als mogelijk een onderdeel van de samenleving worden.
- Een plek voor kinderen: we zorgen dat zij een kansrijke start maken door zo snel mogelijk samen te kunnen sporten of deel te nemen aan de cultuur, en naar school te gaan. Dat geeft hoop en stabiliteit.
- We hebben aandacht voor ongedocumenteerden in onze gemeente. Zij lopen een groter risico om slachtoffer te worden van uitbuiting en misbruik. We zorgen voor een veilig klimaat waarin we hen helpen met aangifte doen en met zorg waar nodig.
- We zorgen dat werk en inburgeren makkelijk gemaakt wordt door avondlessen, flexibele schooltijden en contact tussen werkgever en taalschool. Inburgeren gaat verder dan taal en werk. Het gaat ook over onderdeel worden en voelen van de samenleving. Via beleid wordt hier ook toe aangemoedigd.
- Er is een inloopspreekuur bij de gemeente voor iedereen met vragen (asielzoekers, statushouders, ondernemers en buurtbewoners). De gemeente faciliteert ondernemers, werkgevers, vrijwilligersorganisaties in de bureaucratie rondom het verstrekken van werk.

Hoofdstuk 3

Meedoen in de samenleving

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Een samenleving waarin iedereen volwaardig mee kan doen.

Een samenleving waarin we omzien naar elkaar, waar iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde en een plek in de gemeenschap. De ChristenUnie Nunspeet wil een economie waarin arbeid loont, waarin werkenden voldoende verdienen om rond te komen en waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meedoen.

We zetten in op een inclusieve arbeidsmarkt, eerlijke lonen en goede begeleiding voor wie (opnieuw) aan het werk wil. Maar niet alleen werk zorgt voor zingeving en meedoen in de samenleving. Door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en (arbeidsmatige) dagbesteding doen de inwoners van de gemeente Nunspeet volop mee. De ChristenUnie zet zich in om deze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

Tegelijkertijd weten we dat armoede en schulden een enorme impact hebben op mensen en hun gezinnen. Te veel Nederlanders leven onder de armoedegrens en ervaren de stress van financiële onzekerheid. De ChristenUnie Nunspeet kiest voor een barmhartig en rechtvaardig armoedebeleid, dat makkelijk vindbaar is en eenvoudig aan te vragen. Op deze manier krijgen mensen de hulp die ze nodig hebben.

We willen dat werken altijd meer oplevert dan een uitkering, maar ook dat niemand in ons land in armoede hoeft te leven. Daarom pleiten we voor een eerlijke verdeling van lasten, gerichte inkomensondersteuning en betere hulp bij het voorkomen en oplossen van schulden. De gemeente Nunspeet heeft in de afgelopen jaren, samen met inwoners die zelf te maken hebben (gehad) met armoede, een nieuw armoedebeleid ontwikkeld. We geven de komende jaren onverminderd uitvoering aan dit armoedebeleid.

Schulden mogen geen gevangenis zijn. Mensen die in financiële problemen raken, moeten snel en effectief geholpen worden. Dat betekent een eenvoudige en toegankelijke schuldhulpverlening, een sociale incasso-aanpak en betere bescherming tegen schulden.

We hebben specifiek aandacht voor ZZP'ers die in de schulden dreigen te raken.

We zien dat met name jongeren extra kwetsbaar zijn door de invloed van sociale media, influencers en het gebruik van Buy Now Pay Later (BNPL) diensten. Ze proberen eerst het zoet van de aankoop, maar komen in de problemen wanneer het zuur van de betaling voor de deur staat (soms letterlijk middels een deurwaarder). Een specifieke aanpak, met behulp van ervaringsdeskundigen, is in hun situatie nodig. De ChristenUnie Nunspeet wil dat de gemeente zich hiervoor inzet.

3.1 Participatie

- Werken is niet voor iedereen mogelijk. De gemeente stimuleert dat iedereen naar vermogen mee kan doen in de maatschappij en faciliteert en stimuleert vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding en mantelzorg.
- We zorgen samen met de gemeenten in de regio Noord-Veluwe voor een stabiel en toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf met voldoende mogelijkheden voor beschut werk. Daarnaast faciliteren we bedrijven en organisaties die inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een plek bieden. Ook de toekomstige milieustraat kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren.
- Gemeentelijke banen en leerwerkplekken: we maken extra stage- en leerwerkplekken beschikbaar

binnen de gemeente en bij gesubsidieerde organisaties.

- Onvoldoende werkfit: Sommige mensen komen niet in aanmerking voor beschut werk en zijn tegelijkertijd nog niet voldoende arbeidsfit om bij een reguliere werkgever aan de slag te kunnen. De gemeente biedt daarom via het sociaal ontwikkelbedrijf, in samenwerking met relevante opleidings- en ontwikkelingsfondsen, laagdrempelige trajecten aan waarin werkzoekenden ervaring kunnen opdoen en vaardigheden ontwikkelen. We maken hierbij ook gebruik van de praktijkverklaring.
- We werken op het gebied van regionaal arbeidsmarktbeleid actief samen met Regio Zwolle, onder meer via het initiatief 'Groeit Vooruit'.
- We anticiperen op de Participatiewet in Balans. Daar waar mogelijkheden zijn, gaan we mee aan de slag, bv met het toekennen van bijstandsaanvragen met terugwerkende kracht en een bufferbudget.
- Persoonlijke begeleiding: we passen maatwerk toe bij de gemeentelijke re-integratie, met begeleiding door een vaste contactpersoon. We werken conform de principes van Smpel Switchen waarbij een stapje terugdoen in de re-integratie mogelijk is om later weer een stap vooruit te zetten.

3.2 Armoede

- Een sterk sociaal netwerk bevordert de bestaanszekerheid van mensen. Gemeente Nunspeet stimuleert en ondersteunt daarom initiatieven waarbij inwoners op wijk/buurt/straat niveau elkaar ontmoeten en ondersteunen.
- We stimuleren beter gebruik en uitvoering van de bijzondere bijstand en gemeentelijke regelingen door proactieve informatievoorziening. We doen dit samen met de maatschappelijke partners en passen automatische toekenning toe waar mogelijk.
- Het financieel trefpunt blijft een belangrijke manier voor inwoners om ondersteuning te krijgen bij geldzaken. De gemeente Nunspeet onderzoekt in de komende jaren of uitbreiding van het trefpunt bijdraagt aan het verlagen van de drempels voor ondersteuning.
- We stimuleren gebruik van de landelijke regeling voor schoolmaaltijden. Daar waar dat niet toereikend is gaan we met scholen en het Jeugd Educatie Fonds in gesprek voor extra ondersteuning.
- Informele voedselbanken en initiatieven van kerken/diaconieën. We voorkomen een boete op barmhartigheid in ons gemeentelijk beleid en ondersteunen initiatieven waar nodig. Denk hierbij aan de Nunspeetse voedselbank, Stichting verborgen armoede en Hulpfonds Nunspeet.
- We vinden het belangrijk om lokaal maatwerk aan te bieden voor inwoners met hoge energierekeningen en huurachterstanden, met als doel hen te helpen weer financieel zelfstandig te worden.

3.3 Schulden

- We werken actief samen met woningcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars om betalingsachterstanden vroegtijdig op te merken en hulp aan te bieden. We zorgen ervoor dat er expertise bij de gemeente is waardoor mensen ook gelijk geholpen kunnen worden in plaats van weer doorverwezen te moeten worden naar een volgend loket. Jongeren verdienen hierbij extra aandacht vanwege de lage drempel voor Buy Now Pay Later (BNPL).
- We bieden financiële educatie en hulp aan jongeren, onder meer door middel van budgetcoaching, voor jongvolwassenen en lessen over geldbeheer op scholen.
- De wachttijd voor schuldhulp inkorten en snelle, laagdrempelige trajecten aanbieden om inwoners direct te helpen.
- De gemeente past bij het innen van gemeentelijke belastingen en heffingen een sociaal kwijtscheldings- en incassobeleid toe om problematische schulden te voorkomen.

3.4 Arbeidsmigranten

- We staan als ChristenUnie Nunspeet voor menswaardige huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Op basis van de Omgevingswet maakt de gemeente een programma 'Arbeidsmigrantenhuisvesting'. Hierin kan de gemeente huisvestingscriteria opnemen voor initiatiefnemers of bedrijven die arbeidsmigranten willen inzetten.
- Alle woonlocaties zijn verplicht te voldoen aan het SNF-keurmerk, inclusief de norm van één bewoner per slaapkamer, om de veiligheid en privacy van de arbeidsmigranten te bevorderen. Voor bestaande locaties geldt deze regel bij het aangaan van een nieuwe contractperiode.
- De gemeente Nunspeet ziet erop toe dat contracten voor werken en wonen gescheiden zijn. Ook zijn we ook voor een neutrale toezichthouder.
- De gemeente past strikte handhaving toe op goede woonomstandigheden en stimuleert gemeentelijke woonlocaties voor arbeidsmigranten om misstanden te voorkomen.
- We sluiten (via het regionaal werkcentrum) aan bij het project Work in NL (WIN). Via dit loket ontvangen arbeidsmigranten in hun eigen taal informatie over rechten, werk en huisvesting.
- We bieden gratis of gesubsidieerde taalcursussen en inburgeringsprogramma's aan om participatie te bevorderen. We werken hierin samen met partners zoals Taalmaatjes.
- We werken samen met inspectiediensten en maatschappelijke organisaties om misstanden bij werkgevers en huisbazen te signaleren en aan te pakken.
- We verstrekken informatie over zorgverzekeringen en gemeentelijke regelingen, en zorgen voor laagdrempelige toegang tot medische hulp.

Hoofdstuk 4

Een thuis voor iedereen

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Een passende woning voor alle inwoners van Nunspeet, Elspeet, Hulshorst en Vierhouten.

Je thuis voelen in Nunspeet, Elspeet, Hulshorst of Vierhouten, dat is waar de ChristenUnie op inzet. Iedereen heeft een plek nodig waar je veilig bent, gezien wordt en waar je tot rust kunt komen. Het gaat dan om meer dan alleen een dak boven je hoofd, het gaat dan om geborgenheid. Dat ontstaat wanneer mensen elkaar kennen doordat ze elkaar tegenkomen. We bouwen daarom geen huizen, maar gemeenschappen waarin mensen er voor elkaar kunnen zijn en waar iedereen zich gekend weet.

Een huis dat geen geldzorgen brengt, maar juist betaalbaar en energiezuinig is. Een huis dat in een wijk staat waar burens elkaar helpen en voor elkaar klaar staan. Waar het fijn wonen is, met genoeg groen, ontmoetingsplekken en speeltuinen. Zo'n huis vinden gaat niet vanzelf, of het nu een eerste huis is, of een huis waar kinderen fijn op kunnen groeien, of een huis waar men goed oud kan worden. In de gemeente Nunspeet staat de woningmarkt onder druk. Huizenprijzen stijgen en het bouwen gaat niet snel genoeg. Daardoor zitten mensen klem in een te kleine of juist te grote woning, kunnen jongeren niet op zichzelf gaan wonen en is het lang wachten op een levensloopbestendige woning.

Dat onvoldoende woningen worden gebouwd heeft verschillende oorzaken waar gemeenten soms maar weinig invloed op hebben. Denk hierbij aan: netcongestie, de stikstofproblematiek en bezwaarprocedures tegen bouwprojecten. Voor woningbouw is bovendien ruimte nodig, terwijl ook natuur, (extensieve) landbouw, defensie en duurzame energieopwekking een beslag doen op schaarse grond. De schaarste wordt vooral gevoeld door mensen met een kwetsbare positie op de woningmarkt. Met name in de lagere prijsklassen komt voldoende aanbod van woningen niet vanzelf tot stand. Op basis van de christelijk-sociale waarden solidariteit en barmhartigheid willen we ons daarom in de gemeente Nunspeet inzetten voor de bouw van betaalbare koop en huurwoningen, voor starters en anderen met een kleine portemonnee en mensen met een zorgbehoefte.

We kijken actief naar mogelijkheden om woningen toe te voegen en naar kansen bij herontwikkeling van bedrijventerreinen. Ook het splitsen van woningen is een mogelijkheid. Kortom, we willen inzetten op bouwen van voldoende woningen. Dat doen we onder meer door ontwikkeling van de wijken 't Hul Noord en Nieuw Feithenhof, Weversweg fase 2 in Hulshorst en uitbreiding van het woonaanbod in Elspeet en Vierhouten. Deze wijken leveren de komende jaren een belangrijke bijdrage aan de woningvoorraad in de gemeente Nunspeet.

De ChristenUnie kijkt daarnaast ook verder dan stenen en een dak. We kiezen voor groene wijken waar ontmoeting gestimuleerd wordt. Waar ruimte is voor allerlei initiatieven uit de buurt. Groen en bomen zijn onmisbaar voor klimaatbestendigheid én voor ons eigen buitengeluk. Daarom doen we er alles aan om niet enkel groen te behouden bij het bouwen van woningen, maar juist groen toe te voegen. We leggen de lat daarmee hoog, want daar heeft de gemeente Nunspeet ook recht op. We werken intensief samen met bouwers en woningcorporaties om dit te realiseren.

4.1 Doorbouwen aan jouw thuis

- De tijd van vergaderen over alternatieve woonvormen is voorbij, het is tijd om aan de slag te gaan. Hierbij is creativiteit nodig in nieuwe woonvormen omdat conventionele oplossingen niet voor voldoende verandering hebben gezorgd.
- We gaan voor een actief grondbeleid, zodat we maximaal invloed hebben op de snelheid en het programma voor wonen en werken.
- We zetten in op versnelling van de woningbouw en bouwen op verschillende plekken in onze gemeente. De belangrijkste woningbouwlocaties zijn 't Hul Noord, Nieuw Feithenhof en Weversweg Hulshorst.
- Een andere mogelijkheid is om woningen te splitsen. We gaan dit in de gemeente Nunspeet mogelijk maken.
- We stellen grond beschikbaar voor een Tiny House community en faciliteren het proces om Tiny Houses te realiseren.
- We zien een toename van het aantal 1- en 2-persoonshuishoudens. Het is nodig om passende woningen te bouwen, waarbij het sámen leven centraal staat. Als er kleinere appartementen gebouwd worden, dan zorgen we voor ontmoetingsruimten en gedeelde huiskamers.
- Veel mensen willen graag in hun eigen wijk doorstromen naar een huis dat past bij hun levensfase. Ook in bestaande wijken kunnen daarom woningen toegevoegd worden.
- We geven alle ruimte aan wooncoöperaties en collectief particulier opdrachtgeverschap, zodat er buurten met karakter ontstaan. Per gebiedsontwikkeling wordt bekeken of een Knarrenhof of een jongerenproject kansrijk is. De gemeente gaat onderzoeken hoe zij het best geholpen kunnen worden.
- We ondersteunen wooninitiatieven waar mensen met en zonder (psychische) hulpvraag samenwonen.
- We onderzoeken het concept inclusieve wijken waarin ouderen, jongeren, mensen met dementie, etc, samen kunnen wonen, met nabijheid van noodzakelijke voorzieningen als winkels en zorg.
- Met ontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van levensloopbestendige woningen. Waar de gemeente grondposities heeft stuurt zij op de programmering, zodat deze woningen voldoende worden gebouwd. Zo maken we doorstroming mogelijk.

4.2 Betaalbaar wonen

- Bouwen doen we in alle prijsklassen. Zo zorgen we voor een gezonde mix van goedkope en duurdere woningen, dat aansluit bij de woonwensen van onze gemeente. We kiezen voor een verdeling van 30% goedkoop, 40% middelduur en 30% duur. Van deze woningen moet meer dan de helft in het betaalbare segment vallen.
- We zetten actief in op betaalbare woningen voor starters, gezinnen en senioren.
- We geven ruimte aan woningcorporaties zodat er een goede mix ontstaat in het woningaanbod.
- De gemeente Nunspeet handhaaft actief op de Wet Goed Verhuurderschap (Wvg). Belangrijke punten hierbij zijn het verbod op discriminatie, transparante selectie en informatieplicht.

4.3 Groene en verbonden wijken

- Bij woningbouw en herontwikkeling staat ontmoeten en samenleven centraal: groenvoorziening, speelplekken en buurtvoorzieningen krijgen een plek in ieder plan.
- Nieuwbouw gaat niet enkel over woningen. In bouwprojecten komt ook ruimte voor maatschappelijke voorzieningen, zoals geloofsgemeenschappen, kerken, verenigingen, maar ook voor maatschappelijke organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn in de wijk. Zij moeten een plek in de buurt kunnen behouden. De gemeente maakt daarover afspraken met bouwers, en ondersteunt waar nodig.
- Ons doel is bouwen aan gemeenschappen. In nieuwe buurten komen ook plekken die geschikt zijn voor kerken en andere geloofsgemeenschappen om in samen te komen. De ene keer is dat een gloednieuw kerkgebouw, de andere keer is het een multifunctioneel ontmoetingscentrum wat gehuurd kan worden op zondagochtend.
- We zorgen ervoor dat voorzieningen meegroeien met nieuw te bouwen woningen. Je kunt altijd lopend of fietsend naar de plekken die belangrijk voor je zijn. Of dat nu gaat om sport, kerk of winkels.

4.4 Ruimte van ons allemaal

- De openbare ruimte moet uitnodigen tot ontmoeting en bewegen. In 2025 is een motie aangenomen voor het opzetten van een 'beleefstuin' in onze gemeente. Dit pakken we voortvarend op.
- We zorgen ervoor dat er in elke wijk speeltuinen zijn met meerdere speeltoestellen die ook met rolstoelen toegankelijk zijn.
- Bij het herinrichten van de openbare ruimte vervangen we waar mogelijk steen door groen. Nieuw straatmeubilair wordt circulair geproduceerd.
- De gemeente Nunspeet zorgt ervoor dat er in elke wijk minimaal één speeltuin is die toegankelijk is en meerdere geschikte speeltoestellen heeft voor kinderen in een rolstoel.
- De openbare ruimte wordt toegankelijk ingericht, met voldoende rustplekken.

Hoofdstuk 5

Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Ieder kind in onze gemeente heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan sport of culturele activiteiten

5.1 Kunst en cultuur

De ChristenUnie staat op voor leefbare dorpen. Het culturele aanbod is van groot belang voor deze leefbaarheid en een belangrijke reden voor mensen om ergens te willen wonen. Wij staan daarom voor een levendig verenigingsleven waarin mensen hun door God gegeven creativiteit kunnen uitdrukken.

Muziek, creatieve vormgeving, dans en toneel verrijken het leven en de samenleving met hun creativiteit en zingeving. Het heeft de mogelijkheid om ons stil te zetten, te laten ontspannen, wakker te schudden en te verbinden.

De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en bewaker van ons culturele klimaat en erfgoed.

Kunst en cultuur is voor en van iedereen. Daarom is het belangrijk dat het aanbod toegankelijk is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten.

De ChristenUnie ondersteunt verenigingen als klassiek voorbeeld van hoe de samenleving zichzelf organiseert.

In de gemeente Nunspeet is in 2024 een nieuwe aanpak voor kunst en cultuur vastgesteld. We zetten de komende jaren in op uitvoering van deze aanpak en doen dit samen met alle betrokken partners in kunst en cultuur.

Waar staan wij voor op?

- Betaalbare cultuureducatie toegankelijk voor alle kinderen. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- De samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen wordt versterkt.
- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut; om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, verenigingen, kinderopvang, bibliotheken en muziekscholen, zorginstellingen, etc. te vinden en te versterken.
- De ChristenUnie wil de exploitaties van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten. Bij nieuwe aanbestedingen/bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen.
- We zetten ons in om een mobiele muziekkoezel te realiseren met als doel mensen te verbinden rond muziek in de samenleving.

5.2 Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in gemeenten. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk. We kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend. Voor veel Nederlanders dragen ze herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Verder bieden kerken een plek voor erediensten en bezinning. Soms verliezen ze hun

functie en dreigt daardoor leegstand en achterstallig onderhoud. Als kerkgebouwen hun functie verliezen, zoeken we naar een waardige alternatieve bestemming.

5.3 Musea

Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lokale of regionale geschiedenis vraagt zorgvuldigheid. Musea hebben cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij externe partners die ook een archieffunctie nodig hebben.

We blijven het Elspeets Historisch Museum en het Noord Veluws Museum ondersteunen.

5.4 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in de gemeente Nunspeet en zorgen dat sport voor iedereen beschikbaar is. Daarom is het nodig om voldoende sportfaciliteiten te hebben; van openbare beweegplekken tot sportparken en sportaccommodaties. Sport breng mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun. In 2025 is nieuw beleid voor sport en bewegen vastgesteld en zijn afspraken gemaakt over ondersteuning aan verenigingen in onze gemeente, onder meer voor ontwikkeling van de faciliteiten. De Wiltsangh wordt verder ontwikkeld tot centrale plek voor sport en bewegen in de gemeente Nunspeet.

Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom is het, in het bijzonder voor de jeugd, belangrijk dat sport toegankelijk en betaalbaar is. Het stimuleren van minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten om meer te gaan bewegen is belangrijk. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein. Maar ook nodigen de verschillende fiets-, wandel- en hardlooproutes uit tot bewegen en meedoen.

Bron: Hollandluchtfoto

Waar staan wij voor op?

- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor iedereen! Bij ouderen draagt dit bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact en bij jongeren zorgt het voor een gezonde start.
- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes in de openbare ruimte. Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor openbare fitnessapparaten.
- Voor alle ouderen in onze gemeente ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.
- De ChristenUnie pleit voor een buurt- of gemeentelijke sportcoach om zo de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- De gemeente stelt samen met verenigingen een sportakkoord op waarin onder andere afspraken staan over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid.
- Alle sportaccommodaties moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente ziet erop toe dat iedereen die er recht op heeft, het Jeugdsportfonds weet te vinden.

Thema 2:

Opstaan voor een dienstbare economie voor mens en natuur

ChristenUnie

Thema 2

Opstaan voor een dienstbare economie aan mens en natuur

De ChristenUnie staat op voor een economie met vrijheid om te ondernemen en ook houdt daarbij ook rekening met de draagkracht van onze aarde. Lokale ondernemers, groot en klein, zijn daarbij belangrijk. Ze dragen bij aan lokale initiatieven en het verenigingsleven. Samenwerking tussen overheid en ondernemers is nodig om oplossingen te creëren voor maatschappelijke problemen en te komen tot een duurzame gemeente. Dit betekent ook dat ons ondernemen niet bijdraagt aan uitbuiting van mensen hier of elders op de wereld.

Hoofdstuk 6. Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

We maken de transitie naar een economie van genoeg, waarin we op een verantwoorde wijze genieten en gebruik maken van al het moois dat de wereld te bieden heeft. Een economie die kwaliteit toevoegt, in plaats van eenzijdig te focussen op kwantiteit.

Onze ondernemende en creatieve gaven en talenten geven we de ruimte, terwijl we tegelijkertijd voluit invulling geven aan de opdracht om goed voor de aarde en de samenleving te zorgen. We zijn voor een lokale economie, binnen ecologische grenzen en zonder menselijk leed. Het werk van maatschappelijk betrokken bedrijven en mensen is daarvoor onmisbaar in een vitale lokale economie.

Hoofdstuk 7. Zorg voor de schepping

We maken ons zorgen over klimaatverandering en andere schade die we als mensen aanrichten in Gods schepping. We spannen ons in om de menselijke impact op klimaatverandering terug te dringen en natuurgebieden in ons land goed te beschermen. We treffen voorbereidingen om de onvermijdelijke gevolgen van klimaatverandering goed op te vangen in de inrichting van economie en ruimtelijke ordening. We beschermen onze prachtige natuurgebieden en soortenrijkdom, verrijken ons platteland met natuur en vergroenen onze kernen. Herstel van natuur en biodiversiteit zijn expliciete doelstellingen van christelijke politiek.

Hoofdstuk 8. Goed bereikbaar

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar, om te werken, elkaar te ontmoeten of voor elkaar te zorgen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we daarbij zorgen voor onze leefomgeving. Goede wegen, paden en openbaar vervoer zijn nodig waarbij de ChristenUnie mensen wil stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

Hoofdstuk 6

Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De ChristenUnie staat op voor een economie die dienstbaar is aan de samenleving. Niet groei en winst, maar welzijn, brede welvaart en zorg voor elkaar en de schepping staan centraal.

De gemeente moet ondernemers ondersteunen bij duurzaam werken, samenwerking met lokale producenten stimuleren en kansen bieden aan mensen die moeilijk werk vinden. Via ruimtelijke ordening – met de omgevingsvisie en het omgevingsplan – zorgen we ervoor dat duurzame bloei structureel mogelijk is.

Ondernemers zijn het hart van de gemeente: zij zorgen voor werk, sociale samenhang en betekenisvol leven. Dat verdient vertrouwen en waardering. Daarom kiest de ChristenUnie voor minder bureaucratie, heldere afspraken en een overheid die naast ondernemers staat.

Kortom: Wij bouwen aan een brede, duurzame en inclusieve economie waarin mens en natuur centraal staan.

6.1 De basis op orde

- De gemeente onderhoudt goede relaties met ondernemers. Er is structureel overleg en er zijn voldoende informele ontmoetingsmogelijkheden.
- Samen met ondernemers gaan we onderzoeken hoe het bedrijventerrein van de toekomst er uit ziet. Daarbij gaat het ook o.a. om parkmanagement, netcongestie en grijs water/ drinkwater.
- Samen met de ondernemers een visie ontwikkelen over de bereikbaarheid van onze bedrijventerreinen. Met name ook de verbinding tussen de gemeente Nunspeet en de polder.
- De opgave van 39 hectare nieuw bedrijventerrein wordt voortvarend opgepakt.
- De regels bij uitgave van nieuwe kavels moeten helder zijn.
- De gemeente voert een inkoopbeleid dat lokale bedrijven extra kansen biedt om leverancier te worden. Ook bij (Europese) aanbestedingen is dit het uitgangspunt: in tenders wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan lokale inschrijving en samenwerking. Waar het gaat om taken van algemeen economisch belang (DAEB) kan de gemeente in haar aanbestedingen nadrukkelijk ruimte creëren voor lokale bedrijven, zodat publieke doelen en maatschappelijk belang beter worden gediend.
- Daarbij is het van belang dit inkoopbeleid, gericht op kansen voor onze lokale bedrijven, goed te monitoren.
- Wij werken samen met ondernemers een betaalbare bedrijfsinvesteringszone in het centrum van Nunspeet uit. Daardoor kunnen zij gezamenlijk investeren in de aantrekkelijkheid en levendigheid ervan.
- Winkeliers mogen niet worden gedwongen hun winkel op zondag te openen; de gemeente Nunspeet moet dit garanderen en bewaken. De ChristenUnie onderbouwt het belang van zondagsrust zowel vanuit de Bijbelse traditie als vanuit bredere maatschappelijke argumenten. Daarom is de partij tegen verruiming van de zondagsopenstelling: een gezamenlijke rustdag bevordert de balans tussen werk en privé en versterkt de sociale samenhang.

6.2 Sociale werkgelegenheid

- De gemeente Nunspeet koopt actief in bij sociale ondernemingen, zodat met aanbestedingen niet alleen op kosten wordt gestuurd, maar ook op maatschappelijke opbrengst.
- Inhuur van ZZP'ers vindt alleen plaats als aan de Wet DBA wordt voldaan, om schijnzelfstandigheid te vermijden. ZZP'ers worden via het ondernemersloket begeleid en waar nodig ondersteund naar vast werk.
- Er worden omscholings- en ontwikkeltrajecten ontwikkeld om bedrijven te helpen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen en te begeleiden. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld als sociaal werkgever en koopt waar mogelijk lokaal in. Dit beleid sluit aan bij het regionale initiatief 'Groeit Vooruit', waar de gemeente actief aan deelneemt en maximaal gebruik van maakt.
- De gemeente stimuleert ondernemers om stageplekken, bijbanen en leerwerkplekken beschikbaar te stellen, in het bijzonder voor jongeren met een achterstand op de arbeidsmarkt.

6.3 Duurzame economie

- Een economie die de draagkracht van de aarde respecteert en waarin recht doen aan de schepping belangrijker is dan winst op korte termijn.
- Bedrijventerreinen moeten schoon zijn en de juiste functies op de juiste plek hebben. Aandacht voor leegstand en ondermijning is belangrijk.
- Door bijvoorbeeld sedumdaken en gevarieerde groenstroken in bermen en rondom gebouwen te realiseren, verbeteren we niet alleen de verkoeling en waterafvoer, maar versterken we ook de biodiversiteit en de kwaliteit van de leefomgeving.
- Een bedrijventerrein is een gemeenschap. De gemeente stimuleert en faciliteert de oprichting van bedrijventerreincoöperaties en Bedrijven Investerings Zones (BIZ). Hiermee creëren we gemeenschappen waarin kennis, inkoop en energie met elkaar gedeeld kan worden.
- We maken bedrijventerreinen goed bereikbaar met openbaar vervoer en voldoende laadplekken voor elektrische voertuigen. Verder onderzoeken we mogelijkheden, zoals een ondertunneling bij de Eperweg als toegang tot bedrijventerrein De Kolk.
- De gemeente Nunspeet erkent dat grondstoffen opraken en onze aarde wordt uitgeput. Daarom biedt de gemeente ruimte aan circulaire ondernemers die direct via kringloopprincipes of indirect door hergebruik van materialen bijdragen aan een duurzame economie.
- De gemeente maakt afspraken in regionale programmeringsplannen (zoals het RPW Kop van de Veluwe) om bedrijventerreinen optimaal te benutten en het juiste type bedrijven op de juiste plekken te huisvesten.
- We versterken de kracht van de zogenaamde korte ketens, inkopen bij lokale partijen en sociale ondernemingen, en zetten daarmee in op een duurzaam, sociaal en transparant inkoopbeleid dat lokale economie en werkgelegenheid bevordert.

6.4 Recreatie en toerisme

- De behoefte aan duurzame recreatie dichtbij huis blijft groot. We investeren daarom in aantrekkelijke groene en recreatieve voorzieningen die uitnodigen om te ontspannen en te genieten in de eigen omgeving.
- Samen met ondernemers stimuleren we duurzame vormen van verblijfsrecreatie in de gemeente.
- We verbeteren en onderhouden fiets-, wandel- en waterverbindingen, die niet alleen recreatief van belang zijn, maar ook fungeren als routes voor woon-werkverkeer. Toegankelijke, waar mogelijk vrij liggende en goed bewegwijzerde paden vergroten de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van ons buitengebied.
- De gemeente zet in op een herkenbare en toekomstbestendige promotie van Nunspeet, Elspeet, Vierhouten en Hulshorst als recreatieve bestemming. Hierbij werken we nauw samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Speciale aandacht gaat uit naar projecten zoals Nunspeet

aan Zee, waar een (natuur)inclusief recreatiegebied met openbaar strand wordt ontwikkeld, de Poort van de Veluwe, als entree naar de Veluwe, en het moderniseren van het Bezoekerscentrum Nunspeet, dat belangrijke informatie en beleving biedt voor toeristen en bewoners.

- Daarnaast versterken we de samenwerking met regionale partners binnen de Noord-Veluwe om het toerisme duurzaam te beheren, drukte te spreiden en onze natuur en leefomgeving te beschermen. Hierbij maken we gebruik van gezamenlijke promotiecampagnes en ontwikkelen we robuuste routenetwerken voor fietsen, wandelen, varen en andere recreatieve activiteiten.
- Deze integrale aanpak draagt bij aan een duurzame vrijetijdseconomie die de brede welvaart van onze regio versterkt en zorgt voor een aantrekkelijke leefomgeving voor zowel inwoners als bezoekers.

6.5 Levendige en vitale winkelcentra

Aantrekkelijke en toekomstbestendige winkelgebieden

- De gemeente en ondernemers investeren samen in compacte, aantrekkelijke en goed bereikbare winkelcentra die uitnodigen tot verblijf en ontmoeting.
- Naast winkels zorgen we voor een gevarieerd aanbod van horeca, cultuur, groen en recreatie, zodat het winkelcentrum aantrekkelijk blijft voor jong en oud.
- Evenementen, markten en culturele activiteiten versterken de beleving en zorgen voor extra bezoekers.
- We zijn voorstander van een plek voor muziek en voordracht, zoals een muziektent op het plein.
- Duurzaamheid staat centraal: winkelstraten worden groener, energiezuiniger en klimaatbestendig ingericht.
- Ondernemers, pandeigenaren en de gemeente zorgen samen voor een aantrekkelijk centrum

Transformatie en slim ruimtegebruik

- Tijdelijke invullingen zoals pop-up stores, culturele initiatieven of start-ups krijgen de ruimte om dynamiek te creëren.
- Kleine winkelcentra in wijken en dorpen blijven een onmisbare schakel voor de leefbaarheid. We stimuleren innovatieve combinaties van winkels, zorg, horeca en maatschappelijke functies.

Samenwerking en veiligheid

- We versterken de samenwerking tussen winkeliers, de gemeente, handhavers en politie om winkelcriminaliteit, fraude en overlast effectief aan te pakken.
- Ondernemers ondersteunen we bij digitalisering en cyberveiligheid.

Betrokkenheid en bereikbaarheid

- Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden actief betrokken bij de ontwikkeling van winkelgebieden.
- Goede bereikbaarheid met fiets, openbaar vervoer en auto, inclusief voldoende parkeergelegenheid, blijft een randvoorwaarde.

Hoofdstuk 7

Zorg voor de schepping

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Wij staan op voor een leefbare aarde voor toekomstige generaties.

“De aarde en alles wat leeft behoren de HEER toe” (Psalm 24:1). Daarom is het onze roeping om met eerbied en verantwoordelijkheid om te gaan met de schepping. Wij zijn geen eigenaren, maar maken deel uit van een groter geheel waarvan ons bestaan afhangt.

Daarom mag beleid niet langer worden gestuurd door de kortetermijnbelangen van de welvarende mens en zijn geld. In plaats daarvan moeten we handelen met oog voor Gods schepping, voor toekomstige generaties en voor al het leven dat ons is toevertrouwd.

We staan op voor een leven in balans met de draagkracht van de aarde, voor een groene en gezonde leefomgeving. We zetten ons in om verdere opwarming van de aarde tegen te gaan, de natuur te beschermen en onze leefomgeving klimaatbestendig te maken, zodat deze weersextremen kan doorstaan. Denk hierbij aan extreme wateroverlast en bosbranden. Daarnaast zetten we ons in voor een duurzame landbouw die zorg draagt voor mens, dier en land.

Voor ons staat rechtvaardigheid daarbij voorop: de transitie naar een duurzame samenleving moet eerlijk verlopen, zodat deze verandering voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. We komen op voor wat kwetsbaar is, want de prachtige natuur in de gemeente Nunspeet verdient bescherming. De schepping is waardevol en elk levend wezen heeft recht op een goed bestaan, nu en in de toekomst.

We beseffen dat er veel moet veranderen om dit te realiseren. De transitie vraagt om een gezamenlijke inspanning: inwoners, ondernemers en overheid steken samen de handen uit de mouwen. Daarom ondersteunt de gemeente actief inwoners en ondernemers in wat zij zelf kunnen bijdragen aan duurzaamheid, zoals energiebesparing, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulaire initiatieven.

Zo werken wij eraan Gods schepping te bewaren en leefbaar door te geven.

7.1 Schone energie van ons

- De energietransitie is een kans om de gemeente Nunspeet sterker, groener en onafhankelijker te maken. Daarom kiezen we voor lef, samenwerking en tastbare verandering.
- De gemeente Nunspeet geeft zelf het goede voorbeeld: alle gemeentelijke gebouwen draaien in 2030 op lokaal opgewekte energie.
- De ChristenUnie geeft kansen aan inwonersinitiatieven en steunen lokale energiegemeenschappen, zoals Nunspeet Energie. Zo krijgen zij echt een plek in het ontwikkelen van grootschalige energieopwekking via wind en zonne-energie. Inwoners plukken hier met elkaar de vruchten en zo komen opbrengsten ten goede van de gemeenschap. De gemeente ondersteunt hen hierin waar mogelijk.
- We stellen een Lokale Energie Strategie op, ingebed in de Omgevingsvisie.
- Het succesvolle project van energiecoaches wordt voortgezet: de energiecoaches geven uitleg over energiebesparing, isolatiemaatregelen, zonnepanelen en subsidies. Ook helpen ze bij het aanvragen van regelingen en informeren over collectieve energieprojecten.

- We ondersteunen ‘Nunspeet Leeft Natuurlijk’ als Lokaal aanspreekpunt bij de verduurzaming.
- Bij het opstellen van plannen rond verduurzaming benut de gemeente Nunspeet de expertise die aanwezig is in ons samenleving bijvoorbeeld via co-creatie.
- De gemeente doet mee aan de Klimaatweek en aan het project ‘klimaatburgemeester’.
- Iedere dorpskern heeft een (sociale) volkstuin. Er is ruimte voor minima om hier een plek te krijgen.

7.2 Jouw duurzame huis

- We beginnen met de verduurzaming van huizen bij de slechtst geïsoleerde huizen zodat huishoudens met hoge energielasten comfortabeler kunnen wonen tegen lagere lasten
- We stimuleren natuurinclusief bouwen. Daarmee zorgen we voor woningen die niet alleen mensen, maar ook planten en dieren een plek geven.
- Een duurzaam huis is een zuinig huis. Dat is goed voor het klimaat en goed voor onze portemonnee. Daarom helpt de gemeente inwoners met lage inkomens met het treffen van kleine energiebesparende maatregelen. Ook geeft de gemeente aan mensen met een koopwoning en een laag inkomen een extra subsidie naast landelijke subsidies. Voor alle woningeigenaren subsidieert de gemeente een gecertificeerd energieadvies.
- We zijn voorstander van een rechtvaardige energietransitie: juist huishoudens met de grootste energielasten (en vaak ook de laagste inkomens) profiteren dan het snelst van isolatie en lagere kosten. Daarom geven we prioriteit aan het verduurzamen van de slechtst geïsoleerde woningen (E, F en G-label).
- In overeenkomsten over grondexploitatie worden expliciet doelstellingen rond circulariteit opgenomen.
- Er komt een gemeentebrede isolatiecampagne om inwoners over alle opties en de voordelen te informeren.
- De gemeente ondersteunt energiecoöperaties als die collectieve inkoopacties organiseren.
- Veel huishoudens krijgen pas landelijke subsidies als je de factuur van de aannemer of installateur al hebt betaald. De gemeente gaat dat voorschieten en de subsidies voor je aanvragen.
- Voor Verenigingen van Eigenaren is het verduurzamen vaak een ingewikkelde klus. Daarom komt er een VvE-loket waar zij ondersteuning en advies kunnen krijgen. Een procesbegeleider gaat het bestuur van de VvE helpen bij besluitvorming en het selecteren van aannemers.
- Ondernemers en bedrijventerreinen krijgen ondersteuning om slimme oplossingen voor netcongestie te verzinnen, bijvoorbeeld door elektriciteit uit te wisselen of door batterijen te plaatsen zodat bedrijven ook met een kleine aansluiting kunnen verduurzamen.

7.3 Kansen voor de natuur en ambitie voor een groen en veerkrachtig gemeente Nunspeet

- Zorg voor de schepping begint bij educatie. Natuur- en milieueducatie wordt structureel verankerd in het onderwijs in de gemeente, van basisschool tot voortgezet onderwijs. Elke leerling krijgt de kans om buiten te leren, natuurprojecten te doen en actief betrokken te zijn bij vergroening.
- Een toekomstvisie voor het platteland wordt samen met inwoners, agrariërs, natuurorganisaties en ondernemers opgesteld. Deze visie geeft richting aan een duurzame balans tussen natuur, landbouw, energie, recreatie en wonen. De gemeente Nunspeet wil hiermee richtinggevend zijn in de regio.
- De ChristenUnie wil bijenlandschappen stimuleren en deze structureel uitbreiden. De gemeente werkt actief samen met imkers en bijenhouders om de leefomgeving van bijen, hommels en andere bestuivers te verbeteren.
- Toegankelijke natuur: wandelroutes worden uitgebreid en verbeterd. Ontwerp en aanleg houden altijd rekening met toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking.
- Behoud en versterking van volkstuinen: volkstuinen krijgen een structurele plek in gemeentelijk beleid en worden actief ingezet als instrument voor biodiversiteit, gezondheid, ontmoeting en educatie.
- Bescherming en versterking van natuurgebieden: natuurgebieden blijven behouden en worden waar mogelijk uitgebreid.

- Strijd tegen vervuiling: de gemeente voert een actief beleid om het gebruik van giftige stoffen in landbouw, industrie en consumptie terug te dringen.
- Natuurinclusief beheer: we beschermen weidevogels, insecten en andere dieren door te kiezen voor natuurvriendelijk beheer van bermen, sloten, bossen en landbouwgronden.
- Wat betreft plantgoed willen we dat de gemeente het goede voorbeeld geeft door biologisch en/ of duurzaam gecertificeerd plantgoed te gebruiken.
- Groene en biodiverse bebouwde kom: biodiversiteit in de bebouwde omgeving wordt actief beschermd en versterkt. Dit gebeurt met groene schoolpleinen, natuurinclusief beheer van de openbare ruimte en de ontwikkeling van biodiverse bedrijventerreinen.
- Wanneer een agrarisch bedrijf stopt, zoekt de gemeente een zorgvuldige maatwerkoplossing voor bestemmingswijziging, ook bij deelname aan landelijke stoppersregelingen.
- We ondersteunen samenwerkingsprocessen/gebiedsplannen (zoals GEUS) die willen bijdragen aan een toekomstbestendig landschap en leefomgeving. Belangrijke thema's zijn onder meer landbouw, natuur, leefbaarheid, economie, recreatie.
- We moeten leren leven met de wolf, maar omdat we in een klein gebied wonen, zorgt de wolf regelmatig voor problemen. Daarom is het van belang om te zorgen voor een zorgvuldige monitoring en beheer van de wolf, gecombineerd met betere bescherming van landbouwdieren en duidelijke regels voor schadeafhandeling.

7.4 Voedselproductie in balans

Een gezonde en toekomstbestendige voedselproductie vraagt om een zorgvuldige balans tussen ecologie, economie en samenleving. De gemeente zet hierbij in op samenwerking met agrariërs, burgers en maatschappelijke organisaties.

- **Langjarige pacht voor duurzame landbouw**

Duurzame landbouw vraagt om een lange adem en continuïteit. Gemeentelijke gronden in het buitengebied worden daarom zoveel mogelijk langjarig verpacht aan boeren die zich aantoonbaar inzetten voor natuur-inclusieve en circulaire landbouw. Daarmee ontstaat investeringszekerheid en ruimte om te innoveren in bodemkwaliteit, biodiversiteit en emissiereductie.

- **Voedselcoöperaties en korte ketens**

De ChristenUnie wil dat lokale voedselcoöperaties en korte keten-initiatieven de volle steun van de gemeente krijgen. Zij versterken de band tussen producent en consument, zorgen voor eerlijke prijzen voor boeren en maken duurzaam geproduceerd voedsel toegankelijker. Een inspirerend voorbeeld is het concept Herenboeren, waarbij inwoners samen eigenaar zijn van een kleinschalig gemengd boerenbedrijf.

- **Bewustwording en educatie**

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren weten waar hun voedsel vandaan komt en welke keuzes bijdragen aan een duurzame leefomgeving. De gemeente ondersteunt daarom initiatieven van boeren en scholen voor educatieve activiteiten, zoals open-erfdagen, schoolbezoeken en leerprogramma's rond voedsel en natuur.

Met dit beleid wil de ChristenUnie dat de gemeente bijdraagt aan een voedselsysteem dat in balans is: gezond voor mens en dier, toekomstbestendig voor boeren, en zorgvuldig in het gebruik van grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen.

7.5 Omgaan met extreem weer – ambitie voor een klimaatbestendig gemeente Nunspeet

We staan aan de vooravond van een watertransitie die wordt ingegeven door klimaatverandering en door structureel tekort aan drinkwater.

- De Deltawerken van de 21e eeuw beginnen in onze eigen achtertuinen én in de openbare ruimte. De ChristenUnie wil dat de gemeente koploper is in klimaatadaptatie. We zorgen dat elke straat en elke tuin een bijdrage levert aan het vergroten van de sponswerking en het voorkomen van overlast.
- Ruimhartige subsidies en ondersteuning komen beschikbaar voor alle inwoners en ondernemers die investeren in klimaatbestendige maatregelen: groene daken, geveltuinen, regenwateropvang, ontharding en innovatieve vormen van hittestressbestrijding.
- Nieuwe woonwijken worden voorbeeldprojecten: bewoners krijgen vanaf de start begeleiding en financiële steun om hun tuinen klimaat adaptief, groen en biodivers in te richten. Geen kale stenen voortuinen, maar groene oases die water bergen en verkoeling brengen.
- In nieuwe woonwijken investeren we in regen- en grijswatersystemen.
- Klimaatadaptatie is niet alleen de norm, maar de standaard in alle bouwprojecten en de inrichting van de openbare ruimte. Elk project moet aantoonbaar bijdragen aan verkoeling, waterberging en vergroening.
- Regenwater is een waardevolle grondstof: we zetten maximaal in op opvang, vasthouden en hergebruik van hemelwater voor tuinen, spoelwater en koeling.
- Groene longen in de wijken: bestaande bomen worden optimaal beschermd en waar mogelijk aangevuld. Bij herinrichting wordt altijd meer groen teruggebracht dan er verdwijnt.
- Minder steen, meer groen: verharding wordt alleen toegepast waar dit functioneel is. Straten, parkeerplaatsen en pleinen krijgen standaard waterdoorlatende of natuurlijke verhardingsmaterialen. Het straatbeeld verandert zichtbaar: van grijs naar groen.

- Bedrijventerreinen als klimaatbuffers: de ChristenUnie wil dat de gemeente samen met ondernemers een concreet uitvoeringsplan maakt om deze versteende gebieden om te vormen tot plekken die regenwater opvangen, hittestress verminderen en bijdragen aan een aantrekkelijke werkomgeving.
- We meten en verbeteren continu: de gemeente monitort wateroverlast, hittestress en biodiversiteit en stuurt bij waar nodig, zodat de gemeente ook in 2050 een veilige, gezonde en leefbare omgeving biedt voor mens en natuur.
- We passen onze omgeving aan om beter voorbereid te zijn op klimaatverandering en zo de bijbehorende risico's, zoals natuurbranden en wateroverlast, verminderen.

7.6 Geen afval meer

De gemeente streeft naar een circulaire samenleving waarin grondstoffen zo lang mogelijk worden hergebruikt en afval niet langer een eindproduct is. Dat vraagt om samenwerking met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente zelf.

- **Afval scheiden loont**

Inwoners die hun restafval tot een minimum beperken, worden beloond met korting op de grondstoffenheffing. Zo wordt goed scheiden aantrekkelijk en eerlijk. Om iedereen dezelfde kansen te geven, zorgen we ervoor dat elk huishouden over de juiste voorzieningen beschikt. Voor afvalstromen waar mensen zelf geen invloed op hebben – zoals luiers en incontinentiemateriaal – komt er een praktische en toegankelijke oplossing.

- **Samen verantwoordelijkheid voor zwerfafval**

Zwerfafval ontsiert de leefomgeving en tast de kwaliteit van de openbare ruimte aan. Met ondernemers in winkelgebieden maken we afspraken over het terugdringen van afval. Bedrijven kunnen 'afval-hotspots' adopteren en actief schoonhouden. Tegelijkertijd ontwikkelen en ondersteunen we, samen met vrijwilligersorganisaties, de meest effectieve aanpakken tegen zwerfafval.

- **Betrekken van kinderen en jongeren**

Het project Wijkhelden is hiervan een mooi voorbeeld. Kinderen en jongeren houden onder begeleiding van volwassenen hun buurt schoon. Zo wordt niet alleen de omgeving schoner, maar leren jonge inwoners ook om verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving.

- **Circulair werken als gemeente**

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door circulair aan te besteden. Bij de aanleg van wegen, straatmeubilair en gemeentelijke gebouwen wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van herbruikbare materialen. Met bouwbedrijven worden afspraken gemaakt over circulair slopen en hergebruik van bouwmaterialen.

- **Samen opschonen en bewustwording vergroten**

Tot slot nemen we actief deel aan de jaarlijkse "Opschoondag" en andere initiatieven die bewustwording vergroten. Samen maken we zichtbaar dat een schone en circulaire leefomgeving niet alleen bij de overheid ligt, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.

Met deze aanpak werken we stap voor stap aan een gemeente zonder afval, waar hergebruik en verantwoordelijkheid vooropstaan.

Hoofdstuk 8

Een goed bereikbaar gemeente Nunspeet

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Wij staan op voor veilig verkeer voor iedereen, met voldoende ruimte voor voetgangers en fietsers

We staan op voor een goed bereikbaar gemeente Nunspeet. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar, om te werken, elkaar te ontmoeten of voor elkaar te zorgen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we daarbij zorgen voor onze leefomgeving. Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn nodig. De ChristenUnie wil mensen stimuleren om steeds de duurzaamste variant te kiezen.

De ChristenUnie wil naar schoner vervoer, waarbij lopen, fietsen en openbaar vervoer het belangrijkste is. Daarom kiezen we voor het STOMP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer, dan Mobility-as-a-Service (MaaS of deelmobiliteit) en vervolgens pas de Personenwagen. Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in de gemeente voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam. Daarbij houden we rekening met mensen met een beperking, door een toegankelijke omgeving te creëren voor iedereen.

We investeren in sociaal veilige wandelroutes en in meer ruimte voor de fiets. Daarvoor maken we een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit. Ook willen we snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen. De gemeente Nunspeet is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau.

De ChristenUnie blijft ook de komende periode aandacht vragen voor de toename van het vliegverkeer met toenemende geluidsoverlast en luchtvervuiling als gevolg. Leefbaarheid, milieu en economisch belang moeten goed afgewogen worden. De ChristenUnie blijft zich verzetten tegen de opening van Lelystad Airport vanwege de verwachte toename van geluidsoverlast en luchtvervuiling.

8.1 Verkeersveiligheid

Specifieke projecten

- **Ondertunneling Eperweg:** De ChristenUnie wil een onderzoek laten uitvoeren naar de noodzaak, kosten en effecten van een mogelijke ondertunneling ter hoogte van de spoorwegovergang. We maken op basis van de uitkomsten van het onderzoek een afweging of ondertunneling haalbaar, betaalbaar en noodzakelijk is. Dat kan betekenen dat we de middelen inzetten voor andere doelen. We willen een brilconstructie realiseren bij de op- en afritten van de snelweg bij de Eperweg.
- **Rotondes en knooppunten:** verbetering van verkeersveiligheid bij belangrijke knooppunten:
 - We realiseren een oplossing voor de gevaarlijke verkeerssituatie bij de toegang naar het sportpark van VV Hulshorst.
 - We realiseren een rotonde bij 'Halfweg' tussen Nunspeet en Elspeet, een al jaren bestaande wens om de veiligheid op deze weg te verbeteren.

Veilige verbindingen naar de randmeerkust

- De randmeerkust is populair bij toeristen en recreanten, wat de verkeersdruk verhoogt. De ChristenUnie wil veilige toegangswegen voor alle verkeerssoorten, ook in smalle buitenwegen.

Algemene verkeersveiligheid

- **Doelstelling:** het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. Wij zetten in op minimaal 50 procent minder verkeersslachtoffers in 2030 ten opzichte van 2022.
- **Duurzaam Veilig-Principe:** wegen worden zo ingericht dat de maximumsnelheid duidelijk is en weggebruikers hun snelheid hierop aanpassen.
- **Maximumsnelheden van gemeentelijke wegen binnen de kernen:**
 - Binnen de bebouwde kom: 30 km/u
 - Openbaar vervoer- en verbindingswegen: maximaal 50 km/u
 - Woonerven: maximaal 15 km/u
- **Langzaam verkeer:** het verkeer moet veiliger worden, met speciale aandacht voor voetgangers en fietsers.
- **Gevaarlijke plekken:** De gemeente brengt ten minste elke vier jaar de gevaarlijke verkeerspunten in kaart. Inwoners kunnen op een laagdrempelige manier melding doen van gevaarlijke verkeerssituaties en worden hier actief toe opgeroepen.

Educatie en participatie

- **Schoolroutes:** De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar scholen en richt schoolomgevingen veilig in.
- **Verkeerslessen:** De gemeente werkt actief mee aan verkeerseducatie, bijvoorbeeld op scholen en bij instellingen.
- **Participatie:** Verkeersdeelnemers worden betrokken bij het kiezen van oplossingen voor deze gevaarlijke plekken.

8.2 Voetgangers

- De openbare ruimte moet overal toegankelijk worden ingericht.
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- Veilige oversteekplaatsen en goed onderhouden trottoirs zorgen dat voetgangers overal veilig kunnen lopen.

8.3 Fiets

- De ChristenUnie wil een ambitieuze lokale fietsagenda. Belangrijke thema's zijn fietsveiligheid en fietsparkeren.
- Iedereen moet de kans krijgen om te fietsen. Voor nieuwkomers zorgen we voor fietslessen. Er is een programma om minima en kinderen van een goede fiets te voorzien.
- Een vlotte doorstroming van fietsers op hoofdroutes is belangrijk. We willen daarom de aanleg van aparte of losliggende fietspaden bevorderen. Ook drukke fietsverbindingen krijgen waar nodig losliggende fietspaden. Paaltjes en drempels op fietspaden worden zoveel mogelijk verwijderd.
- In samenwerking met de provincie en omliggende gemeenten stimuleert de ChristenUnie fietssnelroutes van Nunspeet en Hulshorst naar het Veluwemeer en andere belangrijke bestemmingen
- Goed onderhoud van fietspaden is belangrijk. Fietspaden in slechte staat worden aangepakt en bij sneeuw worden fietsroutes zo veel mogelijk schoongeveegd.
- De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken

fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden.

- De ChristenUnie gaat zich inzetten voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en watertappunten bij maatschappelijke voorzieningen of andere verblijfsplekken.
- De ChristenUnie zet extra in op fietsveiligheid bij scholen en openbare voorzieningen.

8.4 Openbaar vervoer

- We zetten in op beter openbaar vervoer binnen onze gemeente en naar omliggende gemeenten, en zorgen voor voldoende OV-fietsen op station Nunspeet.
- Daarbij is aandacht voor verbindingen die goed op elkaar aansluiten, zodat reizen tussen de gemeente Nunspeet en omliggende gemeenten vlot en betrouwbaar is.
- Frequent schoon busvervoer tussen en binnen de verschillende woonkernen. Hierbij houden we rekening met de haltes nabij complexen met ouderenwoningen en zorginstellingen.
- Bij aanbesteding van het openbaar vervoer zetten we in op schone bussen. Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, WMO-vervoer).
- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur) en een aantrekkelijke prijs. Al dit vraagafhankelijke mobiliteitsaanbod is zero-emissie.
- Binnen 4 jaar zijn alle bushaltes toegankelijk gemaakt voor iedereen, voor zover dit nog niet gebeurd is.
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de bereikbaarheid van openbaar vervoer van hun woonwijk.

8.5 Auto en vrachtverkeer

- Om aantrekkelijk te blijven voor inwoners en bedrijven moet de gemeente bereikbaar blijven en wordt in ieder geval de doorstroming op hoofdwegen verbeterd.
- We stimuleren het gebruik van zero-emissie deelauto's. Zeker als inwoners onderling auto's gaan delen willen we dat mogelijk maken. Commerciële deelauto's faciliteren we op de logische plekken.
- Bij nieuwe grote woningbouwprojecten wordt altijd gekeken of deelmobiliteit onderdeel van het project kan worden. Zo is voor nieuwe bewoners meteen duidelijk hoe zij van en naar hun nieuwe huis kunnen. Bij de parkeernorm wordt hiermee rekening gehouden.
- Het aantal laadpalen wordt uitgebreid en maakt de groei van het aantal elektrische auto's mogelijk. Gekeken kan worden naar de norm vanuit de NAL (Nationale Agenda Laadinfrastructuur). Wij pleiten voor slimme laadpalen zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het elektriciteitsnetwerk.
- Inwoners krijgen de mogelijkheid de eigen auto op te laden via een kabel over de stoep of een klein geultje tussen de tegels, mits voldoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen (voorkomen van valgevaar passanten).
- We zijn voorstander van het gebruik van elektrische of schonere vrachtwagens voor lokale bezorging. Ook goed bereikbare pakketpunten kunnen een alternatief zijn om vervoersbewegingen als gevolg van lokale bezorging terug te dringen.

8.6 Vliegtuigen

- Het vliegverkeer boven de gemeente Nunspeet neemt steeds verder toe. De ChristenUnie blijft zich inzetten voor het beperken van de overlast en vervuiling van vliegverkeer, bijvoorbeeld door als gemeente mee te doen met campagnes als 'geef stilte een stem' en hierin gezamenlijk op te trekken met andere gemeenten in de regio.
- De ChristenUnie is tegen laagvliegroutes over de gemeente Nunspeet. Laagvliegroutes zorgen voor geluidsoverlast en brengen veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich mee voor mens en dier.

Thema 3:

**Opstaan voor een rechtvaardige overheid
die bondgenoot is van vrijheid en recht**

ChristenUnie

Thema 3

Opstaan voor een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht

De ChristenUnie staat op voor een overheid die bondgenoot is van de samenleving en een baken is van vrijheid en gerechtigheid. De overheid moet dienstbaar zijn aan het goede leven en strijden tegen onrecht.

Een goed besluit is de helft plus één tijdens een stemming. We willen dat inwoners betrokken en gehoord worden, waarbij er aandacht is voor de belangen van minderheden. Dit werken we uit in 2 hoofdstukken.

Hoofdstuk 9. Een betrouwbare overheid

We willen dat de overheid betrouwbaar is. We willen een open en transparante overheid, die de waarheid dient, recht doet en de vrijheid verdedigt. We zorgen voor veiligheid en bestrijden criminaliteit zoals drugsgebruik en drugshandel, mensenhandel, prostitutie, met ferme hand. We zorgen daarbij voor de grondrechten en digitale veiligheid.

Hoofdstuk 10. Een veilige samenleving

De ChristenUnie zet zich in voor herstel van goede publieke voorzieningen en een vitale samenleving, waarin omzien naar elkaar de ruimte krijgt. We willen een samenleving waarin we met respect zoeken naar mogelijkheden om verschillen te overbruggen. We spreken ons uit tegen radicalisering en discriminatie.

We willen dat de overheid de gedeelde waarden en geschiedenis van onze samenleving uitdraagt en koestert. We zijn reëel over migratie: we leveren voldoende plaatsen voor de opvang van vluchtelingen in nood. We zijn altijd een land geweest van vrijheid, verantwoordelijkheid en recht.

En we delen onze liefde voor de waarden van onze democratische rechtsstaat, waar mensen zich bij kunnen aansluiten en onderdeel van kunnen worden.

Hoofdstuk 9

Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De ChristenUnie staat op voor een overheid die mensen ondersteunt als ze er zelf niet meer uit komen, die recht doet en zorgt dat de samenleving bloeit. Een gemeenschap waar mensen elkaar zien en helpen, verbinding zoeken en over verschillen praten. Dat is het principe waarop onze democratische rechtsstaat is gebouwd. We staan niet voor een grote overheid of een grote markt, maar we staan voor een sterke samenleving, die het resultaat is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen.

In deze tijd lijken dictators en presidenten het voor het zeggen te hebben, met hun grillen en hun manier van praten. Het recht van de sterkste lijkt te triomferen maar de ChristenUnie staat op voor de sterkte van het recht, voor vrede stichten en voor het omzien naar elkaar.

Een betrouwbare overheid is ook een overheid die uitsprekt dat zij niet alle problemen van mensen kan oplossen. De rol van de overheid is in de tijd te groot geworden, waardoor de kracht van gemeenschappen is uitgehold. Daarom is het belangrijk om ruimte te geven aan het herstel van die gemeenschappen.

Mensen redden het niet altijd alleen, en zelfs niet altijd samen. De gemeente heeft dan als taak naast mensen te staan. De overheid is een schild voor de zwakke, zo lezen we in de Bijbel. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

Goed bestuur wordt gevormd door mensen met een sterk moreel en integer kompas. Daar mogen lokale leiders op aangesproken worden. Als lokale fractie van de ChristenUnie hebben we ons in de afgelopen jaren sterk ingezet voor transparant bestuur binnen onze gemeente. Dat betekent dat we als gemeente in de openbaarheid vergaderen, laten zien wat we doen, welke keuzes we maken voor de samenleving en waarom we dat doen. Dit vergroot het vertrouwen tussen inwoners en de gemeente. Hiervoor is een verdere cultuurverandering nodig, zowel bij de raad als het college. We blijven ons hier ook de komende jaren onverminderd voor inzetten.

Binnen de gemeenteraad zet de ChristenUnie zich in op het luisteren naar en samenwerken met. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief zijn. We laten ons daarbij leiden en inspireren door de Here God die van mensen vraagt: “...niet anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.” (Micha 6:8).

De gemeente waardeert initiatieven van inwoners en organisaties. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, wonen, lokale economie of wijkbeheer.

Wij vinden dat referenda zijn geen oplossing zijn bij complexe politieke vraagstukken. Daarnaast geldt nog dat bij een raadgevend referendum de uitslag niet bindend is. Dit levert verwarring en ontevredenheid op. Een (brede) enquête is een betere vervanging in die gevallen waarin de gemeente de mening van inwoners wil betrekken. Bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Democratie is geen statisch begrip, er moet aan gewerkt worden. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om

vooral ook jongeren te betrekken bij de lokale democratie, want het gaat om hún toekomst. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat zij ervaring opdoen met een democratische rechtsstaat, waarin dialoog helpt tegenstellingen te overbruggen.

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, nieuwkomers en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Nunspeet haar regels zo simpel mogelijk houdt. We hebben in de vorige periode het initiatief genomen om in begrijpelijke taal te spreken en te schrijven, daar blijven we onverminderd mee doorgaan.

De lokale overheid heeft de roeping om recht te doen. Elke inwoner van de gemeente Nunspeet heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid. Het bestrijden ervan kan niet door de politiek of de gemeente alleen. De hele samenleving speelt hierin een rol.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

Wij staan voor een overheid die naast- en niet tegenover de inwoners staat

9.1 Een overheid die te vertrouwen is

De ChristenUnie staat op voor een overheid die:

- Open, herkenbaar en betrokken is in Elspeet, Vierhouten, Hulshorst en Nunspeet.
- Inzet op goede relaties met inwoners.
- Eerlijk is en geen beloftes doet die niet zijn na te komen.
- Ervoor zorgt dat politiek zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit geeft.
- Om mogelijke belangenverstrengeling te voorkomen en vertrouwen van inwoners te versterken willen we de portefeuilles ruimtelijke ordening, woningbouw en handhaving gescheiden houden binnen het college.

9.2 Bewoners- én overheidsparticipatie

C.S. Lewis: 'ik geloof dat geen enkel mens en geen enkele groep mensen goed genoeg is om ongecontroleerde macht over anderen aan toe te vertrouwen'

- In de gemeente Nunspeet gaan we, vanuit vertrouwen, actief werk maken van 'right to challenge' (uitdaagrecht). Het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld, als wijk of als dorp een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- Vroegtijdig open en eerlijk inwoners betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.
- De ChristenUnie wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende plaats inneemt.
- Het optimaal gebruik maken van digitale mogelijkheden voor participatie waaronder de invoering van een participatieplatform.

9.3 Betrekken van jongeren

- In de gemeente Nunspeet wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.
- Bij plannen van de gemeente moet worden nagedacht wat de gevolgen zijn voor jongeren en toekomstige generaties.
- Een jongerenraad, jongerencollege of kinderburgemeester zijn manieren om meer betrokkenheid te realiseren, waarbij echte inspraak en invloed voorop staat.
- De burgemeester van onze gemeente zal de 18-jarigen bij verkiezingen via een brief persoonlijk uitnodigen om voor de eerste keer hun stem uit te brengen.
- Jongeren in de gemeente Nunspeet worden specifiek bij de 4-5 mei festiviteiten betrokken en ervoor uitgenodigd.
- De gemeente Nunspeet zorgt er voor dat alle leerlingen uit de groepen 6-8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.

9.4 Discriminatie en racisme

Het antidiscriminatiebureau in onze gemeente is goed vindbaar en bereikbaar. Signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, antisemitisme of racisme wordt aantoonbaar wat gedaan.

- De gemeente besteedt structureel aandacht aan het bestrijden van racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van discriminatie, antisemitisme en racisme beschikken. Daarom volgen zij een training die bijdraagt aan intercultureel vakmanschap.

9.5 Communicatie

- Inwoners moeten informatie van de gemeente goed kunnen begrijpen, daarom communiceert de gemeente zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners, zowel op de website als bij schriftelijke communicatie (taalniveau B1).
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, omgevingsplanwijzigingen, en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien, maar ook in de lokale papieren media verschijnen.
- In de gemeente Nunspeet kunnen inwoners met hun vragen, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket bij de gemeente terecht.
- Bij vragen, ideeën en initiatieven worden burgers snel, duidelijk en vriendelijk geholpen binnen onze gemeentelijke organisatie.
- We willen gaan kijken waar regels geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd worden om de regeldruk te verminderen.

9.6 Financiën

De gemeente Nunspeet is een financieel gezonde gemeente. Door voorzichtig om te gaan met onze reserves en goed te sparen voor grote uitgaven hebben we een sterke financiële basis. Dat dit zo blijft is echter niet vanzelfsprekend. We hebben grote uitgaven gedaan in de afgelopen jaren. Denk aan miljoenenprojecten zoals de stationsomgeving en de bouw van sportcentrum De Wiltsangh. En er staan ons nog grote financiële uitdagingen te wachten in de komende jaren.

- Gemeenten krijgen structureel te weinig geld van het Rijk voor alle wettelijke taken. Dat betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen, onze gemeente de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen. Daarnaast is het van belang om

ook goed in beeld te hebben wat de risico's in de toekomst zijn, om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

- Er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Hierbij zijn we ons bewust van het gegeven dat we werken met geld van de gemeenschap.

Het is onvermijdelijk dat er scherpe keuzes nodig zijn de komende jaren. We staan als ChristenUnie voor behoedzaam en verstandig financieel beleid. Hierin maken we de volgende keuzes:

- Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen, zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk zijn.
- We houden de lasten voor onze inwoners laag. De Onroerend Zaak Belasting (OZB) stijgt enkel mee met de indexering. Als hiervan gemotiveerd van afgeweken wordt is een afgewogen besluit van de gemeenteraad nodig.
- We zijn terughoudend als het gaat om prestigeprojecten. De meerwaarde voor de gemeenschap als geheel moet onmiskenbaar worden aangetoond (waar nodig via onderzoek) voor we overgaan tot financiering van grote projecten.
- Bij voorstellen voor nieuw beleid moet er sprake zijn van een solide dekkingsvoorstel. We accepteren geen ongedekte cheques of het vooruitschuiven van de lasten naar toekomstige generaties.

Hoofdstuk 10

Een veilige samenleving

Waar staat de ChristenUnie voor op?

De gemeente Nunspeet staat voor een veilige samenleving. Dat doen we niet alleen, dat doen we samen. Daarom zetten we vol in op sterke gemeenschappen en helpen we onze burgers om weerbaar te zijn en blijven. Niet 'ieder voor zich', maar samen. Een samenleving waarin we naar elkaar omzien, is een samenleving die tegen een stootje kan. Daar hebben we elkaar voor nodig. De ChristenUnie pleit ervoor dat we als overheid/gemeente de basis leggen en uitbouwen voor sterke kernen.

Iedere samenleving kent plekken van geborgenheid, een straat, een wijk, een buurthuis, een vereniging of de kerk. Zij kunnen hoekstenen zijn van sociale veiligheid, van vertrouwen voelen, houvast en zingeving bieden. Investeren in die plekken is hard nodig in onze geïndividualiseerde samenleving. Maar de wereld zoals we die kennen staat niet stil en wankelt. Onze vrijheid en veiligheid staan onder druk.

Daarom zetten we ook in op het oefenen van lokale dreigingsscenario's. Wat als de stroom langdurig uitvalt? Of er geen water meer uit de kraan komt? Op basis van dreigingsbeelden kiezen we scenario's uit die passen bij de omgeving. De overheid/gemeente gaat inwoners voorlichting geven op mogelijke scenario's, hoe te handelen en deze ook in praktijk oefenen. Als er echt een crisis uitbreekt, hebben we behoefte aan een sterke overheid en nog meer behoefte aan een sterke samenleving. Daarom zetten we in op sterke kernen.

Naast wat de samenleving zelf kan doen, heeft de overheid de taak om inwoners zo goed mogelijk te beschermen en criminaliteit aan te pakken. Dit betekent dat we actief straatintimidatie, femicide, intiem terreur, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, stalking en huiselijk geweld gaan bestrijden.

Veilige en leefbare buurten ontstaan wanneer mensen naar elkaar omzien. Daarin ligt ook een belangrijke rol voor de wijkagent. Voor een echt veilige samenleving is samenwerking tussen allerlei partijen van groot belang. Burgers, politie, gemeente, maatschappelijke organisaties: samen kunnen we de gemeente Nunspeet nog veiliger maken. Om dit mogelijk te maken gaat de gemeente een voortrekkersrol op zich nemen om de gemeente nóg veiliger te maken. Dat doen we door bijvoorbeeld onveilige plekken in de openbare ruimte aan te pakken en burgers voor te lichten over wat te doen in onveilige situaties. Ook zetten we ons in om de zichtbaarheid van de wijkagent te verbeteren en te zorgen dat de hoeveelheid 'blauw' op straat toeneemt.

Drank, drugs en gokken maken veel kapot in mensenlevens. Het kan niet de bedoeling zijn dat door verslaving de menselijke waardigheid verloren gaat. De ChristenUnie wil verslaving en drugsproblematiek actief bestrijden, inclusief hennepkwekerijen en drugslabs. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en bestrijden dat de criminaliteit uit de onderwereld onze samenleving beïnvloedt. Daarom is het van belang dat preventie op scholen de aandacht krijgt en dat gok- en alcoholreclames in de openbare ruimte worden geweerd. Daarnaast is goede zorg en een toekomstperspectief voor verslaafden cruciaal.

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij wordt dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie toegepast. Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor, maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten en organisaties, actief inzet tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit.

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Nederland in vrijheid en veiligheid leven. Dit ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en

bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Naast het beschermen van de samenleving als geheel heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) inwoner. Het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed werkt preventief. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar.

We staan voor een samenleving die veilig is voor iedereen: thuis, op straat, in het OV, online op school of op het werk.

10.1 Fysieke en sociale veiligheid

- We nemen belemmeringen in sociale veiligheid weg, bijvoorbeeld op straat en in het OV zodat mensen veilig en volwaardig mee kunnen doen.
- Mensen kunnen te maken krijgen met een hartaanval in de openbare ruimte. Een AED kan daarbij levensreddend zijn. Het is daarom van groot belang dat gemeente Nunspeet in al haar kernen een dekkend netwerk van AED's heeft én mensen die deze kunnen bedienen. De gemeente heeft hierin een stimulerende en faciliterende rol. We maken het netwerk beter bekend en we zetten in op het gratis volgen van EHBO en reanimatiecursussen.
- Om een veiligere gemeente te creëren gaan we de samenwerkingsverbanden met alle betrokken organisaties, zoals de Veiligheidsregio, de politie, de GGD, Veilig Thuis, Halt, het Openbaar Ministerie en de welzijns- en zorgorganisaties verbeteren.
- De beschikbaarheid én zichtbaarheid van de politie op straat én online is voor de ChristenUnie een belangrijk aandachtspunt. Daarom pleiten we voor meer blauw op straat en meer blauw online. We zetten in op een nauwe samenwerking tussen de politie en de BOA's. En we geven BOA's een uitrusting die past bij de belangrijke taak die ze hebben in de samenleving
- Oefen lokale dreigingsscenario's. Als de stroom 48 uur uitvalt, zijn wijkcentra dan bijvoorbeeld open? Wat doen we in Nunspeet, Hulshorst, Vierhouten of Elspeet wanneer er een overstroming is, of een grote brand? De bevolkingszorg is een taak van de lokale overheid. Er moet nagedacht en geoefend worden hoe mensen in staat gesteld kunnen worden om adequaat te handelen als een calamiteit zich voordoet.
- We brengen als gemeente de wijkagenten onder de aandacht door actief hierover te communiceren. Welke wijkagent hoort bij welke wijk? En hoe is die goed te bereiken? Dat is essentiële informatie die eenvoudig vindbaar moet zijn.
- In sommige gemeenten zijn er wijkspreekuren. We willen samen met de wijkagenten onderzoeken of dat voor de gemeente Nunspeet een goed middel is om de wijkagent zichtbaarder te maken voor de inwoners.
- Er moeten voldoende meldpunten zijn waar de politie fysiek/digitaal aanwezig is.
- Wanneer in bepaalde wijken of gebieden overlast is, wordt een specifieke aanpak opgesteld in overleg met betrokken partijen waaronder de gemeente en de politie.
- Een deel van de brandweezorg wordt geleverd door vrijwilligers. De ChristenUnie waardeert hen en wil dat de gemeente zich inzet om vrijwilligers te behouden en zo nodig te werven. Het brandweerkorps moet goed zijn uitgerust, met voldoende faciliteiten en materiaal, om hun moeilijke taak te kunnen uitvoeren. Denk hierbij aan voldoende blusmateriaal bij een toenemend risico op natuurbranden.
- De gemeenteraad bespreekt jaarlijks de veiligheidsplannen met de burgemeester en andere verantwoordelijken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het informeren over specifieke risico's in de gemeente en de maatregelen die hiervoor worden genomen.
- Bij het tegengaan van jeugdcriminaliteit besteden we expliciet aandacht aan het tegengaan van criminele uitbuiting onder jongeren, aangezien zij een extra kwetsbare groep vormen. Samenwerking met Halt is belangrijk om bij vroegsignalering, eventuele preventieve verwijzingen te kunnen doen.

10.2 Drank- en drugsgebruik en gokken

- De ChristenUnie is tegen de komst en/of aanwezigheid van coffeeshops in onze kernen.
- Drugsgebruik wordt niet genormaliseerd. De gemeente doet meer tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs.
- De gemeente zet zich onder de paraplu van het programma OKO in om alle jongeren op middelbare scholen en hun ouders actief voor te lichten over de gevolgen van verdovende middelen. Daarbij zetten we in op het gebruik van ervaringsdeskundigen, waar dat passend is.
- De GGD krijgt voldoende financiële middelen om periodiek de situatie in de gemeente Nunspeet te monitoren als het gaat om middelengebruik. De GGD rapporteert elke twee jaar hierover, zodat het gemeentelijk gezondheidsbeleid periodiek en tijdig kan worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- Goed geschoolde handhavers en een adequaat handhavingsplan zorgen voor strenge handhaving van leeftijdsgrenzen op alcohol. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.
- Gok- en alcoholreclames worden geweerd uit de openbare ruimte, in Abri's en andere (licht)reclamezuilen.

10.3 Prostitutie en mensenhandel

- In gemeente Nunspeet blijven mogelijkheden tot thuisprostitutie verboden.
- In de prostitutie is sprake van uitbuiting van veelal kwetsbare vrouwen. Daarom treden we hard op tegen pooiers en anderen die zich hier schuldig aan maken.
- De gemeente Nunspeet zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en uitbuiters/mensenhandelaren.
- Vergunningen voor reclame-uitingen van bordelen of andere seksinrichtingen (ook digitaal) worden niet toegestaan.
- Er dient aandacht te zijn voor alle vormen van mensenhandel, dus naast seksuele uitbuiting ook criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting.

10.4 Ondernijning

- De gemeente Nunspeet bekijkt tweejaarlijks het beleid en de uitvoering ervan inzake de aanpak van ondernijning, ter bestrijding van de verwevenheid van de boven- en onderwereld, en daarmee de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit. Dit vraagt ook om regionale samenwerking.
- Onze gemeente kijkt naar aansluiting bij de aanpak Preventie met Gezag om jonge aanwas te voorkomen en jongeren actief uit de criminaliteit te halen.
- Toezicht en handhaving op illegale bewoning van vakantieparken/campings is en blijft nodig. De ChristenUnie is voorstander om de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk is in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen en signaleren van (vermoedens van) ondernijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een succesvolle aanpak van ondernijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat. In de gemeente Nunspeet werken we hier actief aan, door cursussen en leergangen voor medewerkers te organiseren of te faciliteren.